

Årsredovisning stadsdelsnämnder 2015

Stadsdelsnämnden Öster

Innehållsförteckning

1 Inledning	3
2 Strategiska målområden - indikatorer och uppdrag	3
2.1 Människor möts i Borås	3
2.2 Vi tar gemensamt ansvar för barn och unga.....	6
2.3 Ekologisk hållbarhet lokalt och globalt.....	11
2.4 Ekonomi och egen organisation	13
3 Stadsdelsverksamhet	15
3.1 Resultat	15
3.2 Budgetavvikelse	16
3.3 Verksamheternas utveckling	19
4 Kommungemensam verksamhet	26
4.1 Resultat	26
4.2 Kommunövergripande verksamhet.....	27
4.3 Kommungemensam produktion.....	30
5 Verksamhetsmått	34
5.1 Fritidsverksamhet	34
5.2 Kultur	34
5.3 Skola	34
5.4 Förskola.....	37
5.5 Individ- och familjeomsorg för barn och ungdomar.....	38
5.6 Äldreomsorg	39
5.7 Egen organisation	41
6 Investeringar	41

1 Inledning

Inom Stadsdelsnämnden Östers ansvarsområde ligger förskola, skola, äldreomsorg, individ- och familjeomsorgens delområde för barn och familj, kultur och fritid inom nämndens geografiska område.

Utöver stadsdelsnämndsverksamheten ansvarar Stadsdelsnämnden Öster för kommungemensamma uppgifter inom äldreomsorgen och funktionshinderverksamheten. Dessutom finns en stor andel av stadens gemensamma produktionsenheter inom äldreomsorgen (vård- och omsorgsboenden och korttidsenheter) inom stadsdelens geografiska område och därmed inom Stadsdelsnämnden Östers ansvarsområde.

Nämndens redovisade resultat för stadsdelsverksamheten är 5,2 mnkr jämfört med tilldelat kommunbidrag, och för den kommungemensamma verksamheten, som nämnden ansvarar för, blev det redovisade resultatet -5,8 mnkr. Om resultatet regleras för posten "Icke-Boråsare" som nämnden inte får föra med sig till nästkommande år, slutar resultatet i stället på -6,8 mnkr.

Flera anställda inom förvaltningen har under hösten varit delaktiga i arbetet med den förestående omorganisationen. Detta har i viss mån påverkat arbetet med förvaltningens verksamheter, främst vad gäller utvecklingsfrågor.

2 Strategiska målområden - indikatorer och uppdrag

2.1 Människor möts i Borås

Kommunfullmäktiges indikatorer	Utfall 2013	Utfall 2014	Målvärde Staden 2015	Målvärde 2015	Utfall År 2015
 Antal genomförda medborgardialoger.	2	6	26	4	5
 Personer som en hemtjänsttagare möter, antal/14 dagar (medelvärde).	17	18	12	14	16
 Andel personer i äldreboende med aktuell genomförandeplan, ej äldre än sex månader, %.	-	90	100	90	83,7
 Antal lägenheter som är trygghetsbostäder.	-	16	250	16	16

Antal genomförda medborgardialoger.

Stadsdelsnämnden ha uppnått målvärdet. Nämnden har genomfört totalt fem medborgardialoger under 2015.

"Vad är ett gott liv var dag" på Hultasjöns seniorboende. Dialogen genomfördes på finska med ett stort antal deltagare ca 120.

"Nu är det nog" dialog med kvinnor på Hässleholmen angående oroligheter i området. Omkring 70 kvinnor medverkade. Kvinnorna har därefter träffas några tillfällen för att fortsätta samverka.

"Mötesplats Hulta" dialog kring aktiviteter och innehåll på mötesplatsen. Många synpunkter och

önskemål kom från boende på Hulta. Förslagen kommer att tas upp i områdesnätverket för se om de är genomförbara.

"Gamla stationsområdet i Gånghester" dialog kring att utveckla en aktivitetsplats. Många önskemål om verksamhet och aktiviteter inkom. I dialogen deltog 26 personer. En arbetsgrupp kommer att utses under 2016.

"Hur förbättrar vi äldreomsorgen i stadsdel Öster" en dialog på Våglängdsgatan 153. Dialogen hade få deltagare, vilket kan bero på att det under 2014 varit dialoger på samma tema.

Minnesanteckningar för alla dialoger finns på Borås Stads hemsida.

Personer som en hemtjänsttagare möter, antal/14 dagar (medelvärde).

Stadsdelsnämnden har inte uppnått målvärdet. Resultatet har dock förbättrats jämfört med 2014 då en hemtjänsttagare i genomsnitt under en 14-dagarsperiod mötte 18 personer. Under 2015 har antalet personer minskat till 16. Hemtjänstgrupperna kommer även fortsättningsvis att aktivt arbeta med planering så att färre antal personal knyts till varje arbetsschema. Något som påverkat kontinuiteten negativt är andelen vikarier som gått in för ordinarie personal. Frånvaron bland ordinarie personal behöver därför minskas.

Andel personer i äldreboende med aktuell genomförandeplan, ej äldre än sex månader, %.

Stadsdelsnämnden har inte uppnått målvärdet. Andel personer i äldreboenden med aktuell genomförandeplan, ej äldre än 6 månader, uppgår till 83,7 procent. Utfallet påverkas negativt av handhavandefel i samband med införandet av ett nytt dokumentationssystem, VIVA. Något som också påverkar utfallet negativt är att personer som flyttat in på vård- och omsorgsboenden inte alltid har hunnit erhålla en genomförandeplan just vid mättillfället. Åtgärder för att nå målet 2016 är att enhetscheferna har frågan uppe som en stående punkt på alla arbetsplatsträffar samt betonar vikten av en aktuell genomförandeplan med varje medarbetare vid medarbetaresamtalet. En aktgranskning har påbörjats i december 2015.

Antal lägenheter som är trygghetsbostäder.

Stadsdelsnämnden har uppnått målvärdet. Det finns 16 trygghetsbostäder i stadsdelen.

Stadsdelsnämnden har identifierat boendeplatser på vård- och omsorgsboendet Dalsjövägen 25F som kan omdanas till trygghetsbostäder. Diskussion förs med fastighetsägaren Toarpshus.

Verksamhetens indikatorer	Utfall 2013	Utfall 2014	Målvärde 2015	Utfall År 2015
 KULTUR Utveckla biblioteken och medborgarkontoret som mötesplatser.	-	32	32	34
 LOKALT INFLYTANDE: Öka det lokala inflytandet.			26	27
 ÄLDREOMSORG Öka brukarnas nöjdhet gällande aktiviteter som erbjuds på Vård- och omsorgsboende. (%)			80	58

KULTUR Utveckla biblioteken och medborgarkontoret som mötesplatser.

Indikatorn mäter antalet aktiviteter/år på varje enhet, 3 folkbibliotek och Vi-Hässleholmen, och avser planerade aktiviteter för olika målgrupper. Målvärdet 32, betyder 8 aktiviteter per år och enhet, 4 på våren och 4 på hösten. Stadsdelen har uppnått ett värde på 34, därmed har målvärdet för 2015 uppnåtts, alla planerade aktiviteter har genomförts under året. Biblioteken har erbjudit bl.a korsordscafé, författarbesök, tekniktimme, afternoon tea och föreläsningar. Medborgarkontoret har

haft frukostföreläsningar med olika teman, uppmärksammat alla högtider samt erbjudit läxhjälp och olika informationsträffar. Mötesplats Hulta har startat igång med läxhjälp och bok-/språkcafé.

LOKALT INFLYTANDE: Öka det lokala inflytandet.

Stadsdelsnämnden har uppnått målvärdet. Arbetet med att öka det lokala inflytande sker bland annat via alla ordsråd och områdesnätverk. Indikatoren mäter antal träffar som genomförts i olika grupper under året. Genom att aktörer såsom föreningar, kyrkan, organisationer och kommunala verksamheter för en dialog om utveckling och genomför aktiviteter i sina områden bidrar det till ökad trygghet, trivsel och integration.

Det har även genomförts 5 medborgardialoger med olika teman under året. Det har inte genomförts några trygghetsvandringar 2015 eftersom det i Borås Stad har gjorts en översyn av arbetet med trygghetsvandringar. Översynen har resulterat i nya riktlinjer. Under 2016 är två trygghetsvandringar planerade på Hässleholmen.

ÄLDREOMSORG Öka brukarnas nöjdhet gällande aktiviteter som erbjuds på Vård- och omsorgsboende. (%)

Stadsdelsnämnden har inte uppnått målvärdet att 80 procent av brukarna ska vara nöjda eller mycket nöjda med de aktiviteter som erbjuds på vård- och omsorgsboende. Resultatet från Socialstyrelsens senaste nationella brukarenkät visar att 58 procent av brukarna i stadsdel Öster är nöjda eller mycket nöjda med de aktiviteter som erbjuds. Brukarenkäten genomfördes våren 2015. Ett boende i stadsdelen, Dalsjövägen 25, når målet på 80 procent.

En möjlig förklaring till utfallet är att enkäten ofta fylls i av anhöriga och att de inte har lika god kännedom om de aktiviteter som erbjuds. Utfallet har försämrats jämfört med 2014 då 63 procent av brukarna var nöjda med aktiviteterna.

Inför 2016 kommer verksamheterna att öka samverkan mellan aktivitetssamordnare och kulturombuden på avdelningarna i syfte att erbjuda aktiviteter utifrån brukarnas önskemål.

2.1.1 Kommunfullmäktige

Uppdrag	Status År 2015	Kommentar
Möjlighet ska ges pensionärer att i närheten av sina bostäder äta näringsriktig kost i en trivsam miljö.	◆ Delvis genomfört	Biståndshandläggarna arbetar med brukarnas måltidssituation utifrån en behovsbedömning. Av Borås stads riktlinjer för hemtjänst framgår att de som inte kan ordna sina måltider själva ska få bistånd för detta. Exempel på bistånd är ledsagning till restaurang, inköp av färdiglagad mat, matdistribution eller att få hjälp att laga egen mat i hemmet om personen själv kan och vill delta. Sedan 2012 har antal brukare med matdistribution minskat från 235 till 159 år 2015. Då antalet äldre med hemtjänstinsatser i ordinarie boende ökat under samma period skulle siffrorna kunna tyda på att fler bereds möjligheten att inta sin måltid utanför hemmet. Pensionärer har idag möjlighet att äta lunch vid två skolor, Åspered och Dannike.
Stadsdelsnämnderna uppdras att i möjligaste mån inkludera de äldre i matlagningen och skapa en meningsfull måltidssituation.	◆ Delvis genomfört	Biståndshandläggarna arbetar med brukarnas måltidssituation utifrån en behovsbedömning. I Borås stads riktlinjer för hemtjänst framkommer att de som inte kan ordna sina måltider själva ska kunna få bistånd för detta. Exempel på

Uppdrag	Status År 2015	Kommentar
		bistånd är att få hjälp att laga egen mat i hemmet om personen själv kan och vill delta i detta moment.
Kommunala riktlinjer för biståndsbedömning till vård- och omsorgsboende ska tas fram av Stadsdelsnämnd Öster.	 Ej genomfört	I samband med att biståndshandläggningen samlokaliseras har denna fråga blivit fördröjd. Detta kommer att påbörjas under 2016.
Stadsdelsnämnd Öster uppdras att revidera följande skrivelse i reglerna för trygghetsbostäder så att lydelsen blir enligt följande: - "... Företräde i kön har personer över 85 år, ..." (Idag 90 år).	 Genomfört	Stadsdelsnämnden beslutade 2015-08-25 att föreslå Kommunfullmäktige att ändra lydelsen i reglerna för trygghetsbostäder. Numera har alla över 85 år företräde.
Stadsdelsnämnd Öster, kommungemensam äldreomsorg, uppdras att ta fram underlag för att 2016 lägga ut minst två Vård- och omsorgsboenden på entreprenad.	 Genomfört	Stadsdelsnämnden beslutade 2015-06-09 att föreslå Kommunfullmäktige att nämnden bemyndigas att lägga ut vård- och omsorgsboendet Kapplandsgatan 8 på entreprenad. Kommunfullmäktige har 2015-09-17 bemyndigat nämnden att lägga ut vård- och omsorgsboendet på entreprenad och fastslagit att nämnden i och med beslutet utfört Kommunfullmäktiges uppdrag i Budget 2015. Stadsdelsnämnden har 2015-11-24 gett stadsdelschefen i uppdrag att genomföra upphandlingen och beslutat om projektorganisation. Tidplanen för upphandlingen är att nämnden ska kunna fatta beslut om leverantör senast i december 2016, så att ett övertagande kan ske under våren 2017.
Stadsdelsnämnderna ska verka för kompetensutveckling av personalen inom äldreomsorgen. Stadsdelsnämnd Öster uppdras ta fram en kompetensplan.	 Delvis genomfört	Uppdraget har delvis omhändertagits i "Ett gott liv var dag". Arbetet med att ta fram en kompetensplan för sjuksköterskor är påbörjat.

2.2 Vi tar gemensamt ansvar för barn och unga

Kommunfullmäktiges indikatorer	Utfall 2013	Utfall 2014	Målvärde Staden 2015	Målvärde 2015	Utfall År 2015
 Andel elever i åk 9 som är behöriga till något nationellt gymnasieprogram, %.	-	82,3	100	90	80,4
 Andel elever som upplever att elevrådets, eller liknande inflytandeforum, arbete tas på allvar av grundskolan, åk 4-9, %.		75,1	100	90	65,5
 Genomsnittligt meritvärde i årskurs 9.	203,5	211,3	220	210	207,1

Kommunfullmäktiges indikatorer	Utfall 2013	Utfall 2014	Målvärde Staden 2015	Målvärde 2015	Utfall År 2015
 Andel elever i åk 9 med minst godkänt i alla ämnen, %.	67,7	73,3	100	88	71,3
 Andel elever som känner sig trygga i grundskolan, åk 4-9, %.		91,4	100	100	91,3
 Barn på förskola där barnen deltar vid planering av förskolans (veckans) aktiviteter, andel i %.	73,3	93	100	100	100
 Andel föräldrar som känner sig trygga när de lämnar sitt barn på förskolan, %.	93,5	96,3	100	100	97,6
 Andel elever i åk 5 som upplever att läraren förväntar sig att de ska nå målen i alla ämnen, %.	85,7	92,8	100	100	88,9
 Andel elever i åk 8 som upplever att läraren förväntar sig att de ska nå målen i alla ämnen, %.	84,6	85,6	100	100	85,1

Andel elever i åk 9 som är behöriga till något nationellt gymnasieprogram, %.

Stadsdelsnämnden har inte uppnått målvärdet att 90 procent av eleverna i åk 9 ska vara behöriga till något nationellt gymnasieprogram. Utfallet för 2015 blev 80,4 procent. Resultatet kan delvis förklaras med den ökade andelen nyanlända elever under senare år. Språkbrister och brister i tidigare skolgång gör det svårare för de nyanlända eleverna att uppnå de nationella målen i utsatt tid. En annan förklaring till resultatet är elever med särskilt behov av stöd. Däremot lyckas nämnden bra med de elever som har förutsättningar att nå målen.

För att tillgodose elevers särskilda behov arbetar Stadsdelsförvaltningen Öster speciellt med att utveckla arbetssättet tillsammans med elevhälsoteam och individ- och familjeomsorg.

Andel elever som upplever att elevrådets, eller liknande inflytandeforum, arbetas på allvar av grundskolan, åk 4-9, %.

Stadsdelsnämnden har inte uppnått målvärdet. Skolorna arbetar dock aktivt med elevinflytande. Stadsdelens båda 7-9 skolor har elevrådsrepresentanter som deltar i LSG (lokala samverkansgruppen) där de ges möjlighet till delaktighet och inflytande. Det finns skillnader i hur skolorna har lagt upp arbetet med elevråd. Verksamheten arbetar vidare med att förtydliga förhållandet mellan klassråd/elevråd samt utveckla mentorstidernas innehåll.

Genomsnittligt meritvärde i årskurs 9.

Stadsdelsnämnden har inte uppnått målvärdet. Dalsjöskolan når målvärdet medan Bodaskolan sänker totalvärdet för Öster. En förklaring till detta är de nyanlända eleverna, som många gånger har brister i språk och tidigare skolgång. Goda kunskaper i svenska och matematik är en nyckel till framgång även i andra ämnen. Utifrån detta så har de insatser som gjorts under året varit intensivträning i svenska och matematik samt att kontinuerligt jobba för att utveckla undervisningen.

Andel elever i åk 9 med minst godkänt i alla ämnen, %.

Stadsdelsnämnden har inte uppnått målvärdet. Andel elever i åk 9 med minst godkänt i alla ämnen är 71,3 procent. Det förklaras delvis, såsom nämnts tidigare av den ökade andelen nyanlända i stadsdelen. Bristande kunskaper i svenska språket och brister i tidigare skolgång gör det svårt för många nyanlända elever att på en kort tid hinna uppnå E i alla ämnen. Elever med behov av särskilt stöd har också svårt att tillägna sig alla ämnen.

Andel elever som känner sig trygga i grundskolan, åk 4-9, %.

Stadsdelsnämnden har inte uppnått målvärdet på 100 procent. Av eleverna i åk 4-9 upplever 91,3 procent att de känner sig trygga i grundskolan. Samtliga skolor har en likabehandlingsplan för arbetet med värdegrund och trygghet. Det genomförs också trygghetsvandringar på skolorna. I stadsdelens mer utsatta områden finns en större social oro hos eleverna och konflikter på fritiden mellan olika grupperingar blir vanligare, vilket påverkar tryggheten i skolan. Trånga skolmiljöer bidrar också till den upplevda otryggheten.

Barn på förskola där barnen deltar vid planering av förskolans (veckans) aktiviteter, andel i %.

Stadsdelsnämnden har uppnått målvärdet. Uppskattningsvis är alla barn på förskolorna delaktiga i planeringen av förskolans aktiviteter. Pedagogerna analyserar den pedagogiska dokumentationen och planerar verksamheten efter barnens behov, intressen och förskolans uppdrag. Vid planering av verksamheten är barnen delaktiga genom dialog i smågrupper, tankekartor, observationer och intervjuer. Förskolorna arbetar medvetet med att synliggöra förskolans arbete och barnens delaktighet för vårdnadshavare genom exempelvis pedagogisk dokumentation, bloggar eller instagram. Flertalet förskolor arbetar också med barnråd för att öka barns delaktighet och inflytande.

Andel föräldrar som känner sig trygga när de lämnar sitt barn på förskolan, %.

Stadsdelsnämnden når inte målvärdet på 100 procent. Under 2015 uppger 97,6% av vårdnadshavarna att de känner sig trygga när de lämnar sitt barn på förskolan. Samverkan i olika former med vårdnadshavarna är en viktig faktor för att vårdnadshavarna ska känna sig trygga när de lämnar sitt barn på förskolan. På förskolorna finns organiserad samverkan genom föräldraråd, föräldramöten och utvecklingssamtal med barnen. Vårdnadshavare är också alltid välkomna att vara med i verksamheten. Ett gott förhållningssätt och bemötande till barn och vårdnadshavare lägger grunden för en känsla av trygghet. Förskolorna arbetar för ge barn och föräldrar en god introduktion och möjlighet till delaktighet i verksamheten.

Andel elever i åk 5 som upplever att läraren förväntar sig att de ska nå målen i alla ämnen, %.

Stadsdelsnämnden har inte uppnått målvärdet på 100 procent. Utfallet för 2015 visar att 88,9 procent av eleverna i åk 5 upplever att läraren förväntar sig att de ska nå målen i samtliga ämnen. Samtliga skolor arbetar med bedömning för lärande (BFL). De skolenheter som har arbetat längst med BFL visar att en större andel av elever upplever att läraren förväntar sig att de ska nå målen i alla ämnen. Det finns skolenheter som på kort tid har tagit emot många nyanlända elever. Det är en utmaning att göra all information tillgänglig för alla elever.

Andel elever i åk 8 som upplever att läraren förväntar sig att de ska nå målen i alla ämnen, %.

Stadsdelsnämnden har inte uppnått målvärdet på 100 procent. Utfallet för 2015 visar att 85,1 procent av eleverna i åk 8 upplever att läraren förväntar sig att de ska nå målen i alla ämnen. Skolorna arbetar med BFL (bedömning för lärande). BFL handlar om ett förhållningssätt där skolan tydligt visar att man

har höga förväntningar på eleverna. Höga förväntningar är ett utav flera framgångsfaktorer för högre måluppfyllelse. Skolorna har tagit emot många nyanlända på kort tid. Det är utmaning att göra all information tillgänglig för alla elever.

Verksamhetens indikatorer	Utfall 2013	Utfall 2014	Målvärde 2015	Utfall År 2015
● FRITID Öka andelen flickor i verksamheten. (%)	-	30	35	31
■ INDIVID- OCH FAMILJEOMSORG Ökad måluppfyllelse i skolan för placerade barn och ungdomar. (%)	-	58	66	59
◆ FÖRSKOLA Minska barngruppernas storlek (antal)			20	19,4
● KULTUR Öka andelen barn och ungdomar i SDN Öster som nyttjar kultur, inom nämndens hela geografiska område (%)			20	29
— SKOLA Alla elever i grundskolan vet var de befinner sig i sin kunskapsutveckling i samtliga ämnen. (%)			100	
— SKOLA Alla vårdnadshavare vet var eleverna befinner sig i sin kunskapsutveckling i samtliga ämnen. (%)			100	

FRITID Öka andelen flickor i verksamheten. (%)

Stadsdelsnämnden har inte uppnått målvärdet. Att öka andelen flickor i verksamheten har varit en utmaning sedan några år tillbaka. Sedan 2014 har verksamheten lyckats öka andelen flickor något. Extra satsningar har riktats till tjejer för att locka dessa till verksamheterna, vilket även kommer att fortgå under 2016. En faktor som tros ha bidragit till en ökad andel flickor i verksamheten är ett ökat fokus på trygghetsarbete på fritidsgårdarna, en ytterligare faktor som kan ha inverkat positivt är att andelen kvinnliga fritidsledare har ökat.

INDIVID- OCH FAMILJEOMSORG Ökad måluppfyllelse i skolan för placerade barn och ungdomar. (%)

Stadsdelsnämnden har inte uppnått målvärdet. Indikatorn mäter andel barn, av det totala antalet barn som är placerade på institution eller i familjehem, som når målen i kärnämnen svenska, matte och engelska. Utifrån vidtagna aktiviteter, som att mer noggrant följa barnens skolgång, delta vid skolmöten och visa tydligt intresse för barnens omdömen/betyg, nådde 59 procent målen under vårterminen 2015. Under hösten 2014 var samma siffra 51 procent. Vid 2015 års mätning är det ingen grupp som utmärker sig särskilt gällande sin måluppfyllelse i skolan. Marginellt kan noteras att de placerade pojkarna klarar sig något bättre. Av de 20 placerade flickorna uppnådde 11 målen, jämfört med pojkarna där 9 av de 14 placerade pojkarna nådde målen. Första gången betygen mättes var 2013, då nådde 50 procent målen. Resultatet har således förbättrats över åren. Gruppen placerade barn är dock förhållandevis liten och resultatet kan därför variera mellan år. Nämnden har för avsikt att även 2016 fortsätta att fokusera på och följa barnens skolgång och betygsutveckling.

FÖRSKOLA Minska barngruppernas storlek (antal)

Stadsdelsnämnden har uppnått målvärdet. Resultatet 2015 blev 19,4 barn per avdelning. Den planerade ny- och ombyggnationen av förskolor skapar förutsättningar för att möta det ökade placeringsbehovet och flexibilitet vid placeringar för att på sikt minska barngruppernas storlek ytterligare.

2015 öppnade Milstensgårdens förskola och Trandaredsgårdens förskola med två nya avdelningar. Utöver detta inrättades nya avdelningar på flera förskolor, vilket har bidragit till att motverka överinskrivningar på avdelningarna. Ytterligare nyproducerade förskolor behövs på Hässleholmen, Brämhult, Hulta, Trandared och i Dalsjöforsområdet för att minska barngruppernas storlek. Stadsbidraget som infördes 2015 för att minska barngruppernas storlek har använts för att minska barngruppernas storlek i Dalsjöforsområdet. Det har skett genom uppstartandet av avdelningar på Kerstinsgården och Gånghester. På Hässleholmen startas en ny verksamhet i januari 2016.

KULTUR Öka andelen barn och ungdomar i SDN Öster som nyttjar kultur, inom nämndens hela geografiska område (%)

Stadsdelsnämnden har uppnått målvärdet. Under höstterminen 2015 har 767 elever i År 2-9 varit inskrivna i Kulturskolan. Av dessa har 265 elever varit inskrivna i kulturskolefilialerna Boda-, Fjärding- och Ekarängskolan. Kulturskolan har arbetat aktivt under året för att nå fler elever genom informationsträffar och dela ut broschyrer om verksamheten.

SKOLA Alla elever i grundskolan vet var de befinner sig i sin kunskapsutveckling i samtliga ämnen. (%)

Alla elever har utvecklingssamtal. Vid utvecklingssamtalet går man igenom alla ämnen och de ämnen där eleven riskerar att inte nå målen medvetandegörs. Det skrivs individuella utvecklingsplaner och skriftliga omdömen. Utvecklingssamtalet, arbetet med BFL (bedömning för lärande) och annat arbete på skolorna bidrar till en ökad medvetenhet hos eleverna om var de befinner sig i sin kunskapsutveckling.

SKOLA Alla vårdnadshavare vet var eleverna befinner sig i sin kunskapsutveckling i samtliga ämnen. (%)

Alla elever har utvecklingssamtal. Vårdnadshavare är med vid samtalet. Vid utvecklingssamtalet går man igenom alla ämnen och de ämnen där eleven riskerar att inte nå målen medvetandegörs. Det skrivs individuella utvecklingsplaner och skriftliga omdömen. Utvecklingssamtalet, arbetet med BFL (bedömning för lärande) och annat arbete på skolorna bidrar till en ökad medvetenhet hos eleverna och vårdnadshavare om var eleven befinner sig i sin kunskapsutveckling.

2.2.1 Kommunfullmäktige

Uppdrag	Status År 2015	Kommentar
Konceptet "Gående skolbuss" ska provas av en skola i varje stadsdel och därefter utvärderas.		Fjärdingskolan har haft försöksverksamhet med konceptet gående skolbuss. Stadsdelsvärdarna har tagit emot elever från olika gator. Rektor, biträdande rektor samt personal har tagit emot eleverna utanför skolgården. Detta har skapat större trygghet för elever, personal och föräldrar. Rektorerna har fått nya kontaktytor med föräldrar som har varit positivt.
Stadsdelsnämnderna ska ge möjlighet för enskilda skolenheter att ge sitt arbete en speciell profil. Detta kan ge skolan ökad attraktionskraft. Bland annat kan spetsutbildningar i vissa ämnen införas.		Alla skolor har en profilinriktning. Inom Stadsdelsförvaltningen Öster används konceptet entreprenöriellt lärande, t ex. på Dalsjöskolan.

2.2.2 Nämnd

Uppdrag	Status År 2015	Kommentar
Öka samverkan inom barn- och ungdomsprocessen och öka och utveckla elevhälsan inom förskola och skola	 Genomfört	Främjande insatser är genomförda utifrån samverkan förskola, skola och individ och familjeomsorg. Resursteamet i stadsdelen bidrar till en förstärkning av elevhälsan i arbetet med tidiga upptäckter och insatser.
Öka kunskapen hos fritidsledare och lärare om nätetik och vanor på datanät samt öka kunskapen om droger bland ungdomar och territoriella gäng	 Genomfört	Öppet hus på skolor där information getts om droger och kriminalitet samt tidiga tecken har genomförts. Nätverksgrupperna har planerat och genomfört information om nätetik och sociala medier.
Öka samverkan med externa aktörer för att ge barn och unga ett tidigt och sammanhållet stöd	 Genomfört	Nämnden har utvecklade rutiner för samverkan med olika verksamheter i Stadsdelen samt externa aktörer inom regionen.

2.3 Ekologisk hållbarhet lokalt och globalt

Kommunfullmäktiges indikatorer	Utfall 2013	Utfall 2014	Målvärde Staden 2015	Målvärde 2015	Utfall År 2015
 Andel ekologiska livsmedel, %.	11,9	14,3	25	25	23
 Andel förskolor, grundskolor och gymnasieskolor som har utmärkelsen Grön Flagg eller annat certifierat miljöledningssystem, %.	-	56,8	56	60	76,7
 Antal arbetsplatser inom Borås Stad som serverar	-	85	350	85	85

Kommunfullmäktiges indikatorer	Utfall 2013	Utfall 2014	Målvärde Staden 2015	Målvärde 2015	Utfall År 2015
Fairtrade-märkta produkter.					

Andel ekologiska livsmedel, %.

Under 2015 har inköpen av ekologiska livsmedel ökat från 14,3% till 23%. Kostorganisationens inköp av ekologiska livsmedel har ökat till 32%. Den nya livsmedelsupphandlingen som trädde i kraft i mars 2015 har medfört en större möjlighet till att öka de ekologiska livsmedelsinköpen. Flera förskolekök i Stadsdel Öster hade under 2015 över 50% inköp av ekologiska livsmedel. Kostverksamheten har under 2015 arbetat vidare med att, där så är möjligt, köpa in mer färsk fisk samt baka bröd i större utsträckning för att öka kvaliteten. Bättre råvaror har överlag resulterat i ett högre engagemang hos personalen, godare mat samt ett minskat matsvinn. Det finns planer för att under 2016, som ett nästa steg i miljöarbetet, KRAV-certifiera samtliga kök inom kostverksamheten.

Andel förskolor, grundskolor och gymnasieskolor som har utmärkelsen Grön Flagg eller annat certifierat miljöledningssystem, %.

Stadsdelsnämnden har uppnått målvärdet. Stadsdelsnämnden Öster har 28 förskolor och 24 av dessa arbetar med Grön Flagg. Övriga fyra förbereder för Grön flagg. Av skolorna har totalt 11 skolor grön flagg. Det är 76,7 procent av alla förskolor och skolor i Stadsdelsförvaltningen Öster som arbetar med Grön Flagg. Stadsdelsnämndens förskolor har under ett antal år arbetat långsiktigt och målmedvetet med att certifiera förskolorna. Arbetet följs kontinuerligt upp på olika nivåer. Ny tillsatta förskolechefer blir tidigt medvetna om Grön flagg-arbetet i Borås Stad och nya enheter påbörjar Grön Flaggarbetet inom ca 1 år från nystart. Under de senaste åren har förskolorna genomfört utbildningsinsatser tillsammans med Navet kring Hållbar utveckling vilket inneburit att pedagogerna har fått en större förståelse och engagemang i ämnet. Utöver detta har samtliga förskolepedagoger deltagit i en utbildning kring giftfri förskola under hösten 2015. Under 2016 kommer förskolorna att fortsätta med att fånga upp nya enheter som ännu inte är certifierade så att de påbörjar arbetet.

Antal arbetsplatser inom Borås Stad som serverar Fairtrade-märkta produkter.

Stadsdelsnämnden har uppnått målvärdet. Samtliga åttiofem arbetsplatser inom SDF Öster erbjuder en Fairtrade-märkt produkt, exempelvis te.

Verksamhetens indikatorer	Utfall 2013	Utfall 2014	Målvärde 2015	Utfall År 2015
 KOST OCH LOKALVÅRD Öka andelen svenskt färskt kött. (%)			70	95

KOST OCH LOKALVÅRD Öka andelen svenskt färskt kött. (%)

Målvärdet är uppnått, 95% av kostorganisationens inköp av färskt kött är svenskt. Det positiva utfallet kan framförallt härledas till det nya upphandlingsavtalet som trädde i kraft mars 2015.

2.4 Ekonomi och egen organisation

Kommunfullmäktiges indikatorer	Utfall 2013	Utfall 2014	Målvärde Staden 2015	Målvärde 2015	Utfall År 2015
■ Andel sjukfrånvaro av ordinarie arbetstid, %.	6,3	7,4	6	5,9	8
◆ Arbetad tid för timavlönade omräknat till årsarbeten.	158,4	178,5	475	150	158,6
■ Hälsa - 1 år utan sjukfrånvaro, andel i %.	31,7	31,3	35	34	27,3

Andel sjukfrånvaro av ordinarie arbetstid, %.

Stadsdelsnämnden har inte uppnått målvärdet. Sjukfrånvaron har stigit under året. Hög personalomsättning och svårighet att rekrytera kompetent personal är belastande för befintliga medarbetare.

Stadsdelsnämnden Öster har under året infört ett strategiskt hälsoarbete med syfte att öka kunskapen och medvetenheten hos både chefer och medarbetare. I hälsoarbetet skulle varje arbetsplats göra en hälsoplan för att belysa och öka den hälsofrämjande aktiviteten. Det ingick också att följa upp och arbeta med varje enhets sjukstatistik och rehabiliteringsärenden i samråd med HR-funktionen för att få ett långsiktigt perspektiv och hitta åtgärder. Med centrala medel har de enheter med högst sjukfrånvaro fått en kartläggning och förslag på åtgärder som verksamheten nu arbetar vidare med under kommande period. Sammantaget så har verksamheterna analyserat situationen och inlett ett arbete med åtgärder. Höga sjuktal är en nationell trend inom så kallade kontaktyrken och offentlig sektor. Borås Stad behöver arbeta strategiskt med att skapa organisatoriska förutsättningar för hälsofrämjande arbete.

Arbetad tid för timavlönade omräknat till årsarbeten.

Stadsdelsnämnden har inte uppnått målvärdet. Den arbetade tiden för timavlönade har ökat. Hög sjukfrånvaro på många arbetsplatser har lett till ökad användning av timvikarier.

Under 2016 pågår arbetet med optimerad bemanning. En del verksamheter har nått goda resultat redan nu medan andra har utmaningar att ta sig igenom för att minska sjukfrånvaron och hitta bemanningslösningar som har effekt på användningen av timavlönade.

Hälsa - 1 år utan sjukfrånvaro, andel i %.

Stadsdelsnämnden har inte uppnått målvärdet. Den ökande sjukfrånvaron har haft negativ effekt även på talet hälsa - ett år utan sjukfrånvaro. Samtliga faktorer som orsakat sjukfrånvaro bidrar också till att andelen långtidsfriska minskat. Ett långsiktigt strategiskt arbete för att förändra arbetsmiljön och arbetsbelastningen samt öka förutsättningarna för ett hälsofrämjande arbete inom stadens verksamheter har påbörjats.

Verksamhetens indikatorer	Utfall 2013	Utfall 2014	Målvärde 2015	Utfall År 2015
■ ÄLDREOMSORG Minska skillnaden mellan den tid som biståndshandläggaren beviljar och den tid som utförs hos brukaren i det egna hemmet. (%)	18	17	10	22
■ ÄLDREOMSORG Öka rättssäkerheten för brukaren genom att säkerställa att brukaren får rätt	90	91	90	72

Verksamhetens indikatorer	Utfall 2013	Utfall 2014	Målvärde 2015	Utfall År 2015
insats utifrån sina aktuella behov. (%)				
 KOST OCH LOKALVÅRD Öka kompetensen hos lokalvårdsmedarbetare. (%)	-	66	90	66

ÄLDREOMSORG Minska skillnaden mellan den tid som biståndshandläggaren beviljar och den tid som utförs hos brukaren i det egna hemmet. (%)

Stadsdelsnämnden har inte uppnått målvärdet. Indikatorn mäter hur stor skillnaden är i procent mellan den tid som biståndshandläggaren beställer och den som utförs hos brukaren (intern och extern hemtjänst). Utfallet för intern och extern hemtjänst tillsammans är 22 procent. Utifrån att de externa utförarna är nya i TES från och med november är materialet från deras redovisning inte helt kvalitetssäkrat. Arbetet med att säkerställa och kvalitetssäkra systemet pågår.

Den 1 november 2015 införde Borås stad en modell som benämns feedback, vilken ger biståndsbedömarna möjlighet att fokusera på brukarens behov istället för utförd tid. En följd av detta bedöms också bli att beställd och utförd tid kommer att närma sig varandra. Det blir av intresse för verksamheten att följa arbetet både vad gäller de interna och de externa utförarna.

ÄLDREOMSORG Öka rättssäkerheten för brukaren genom att säkerställa att brukaren får rätt insats utifrån sina aktuella behov. (%)

Stadsdelsnämnden har inte uppnått målvärdet. Indikatorn mäter hur många procent av besluten som omprövas. Under 2015 har förutsättningarna för verksamheten sett markant annorlunda ut än tidigare år och endast 72 procent av omprövningarna har hunnits med. Det är under hösten som arbetet med omprövningarna har halkat efter eftersom verksamheten då har varit underbemannad. Utifrån den prioriteringsordning som verksamheten gjort för att upprätthålla en verksamhet med så god kvalitet som möjligt för den enskilde har det varit omprövningarna som i första hand har prioriterats bort. Verksamheten är väl medveten om att det inte är ett bra arbetssätt och kommer så snart den är bättre bemannad återuppta arbetet med omprövningar av ärenden. Omprövningar gynnar också målsättningen med en kvalitetssäkrat myndighetsutövning och att hela tiden ha rätt beslut till rätt person vid rätt tillfälle.

KOST OCH LOKALVÅRD Öka kompetensen hos lokalvårdsmedarbetare. (%)

Stadsdelsnämnden har inte uppnått målvärdet. Utbildningsinsatser för lokalvården planeras att genomföras under våren 2016.

2.4.1 Kommunfullmäktige

Uppdrag	Status År 2015	Kommentar
Stadsdelsnämnderna uppdras att redovisa hur minskade kostnader för livsmedel, givet den nya livsmedelsupphandlingen med oförändrade kvalitetskrav, skapar ökat ekonomiskt utrymme i övrig verksamhet.	 Genomfört	Kostorganisationens livsmedelsbudget genererade 0,6 mnkr i överskott under 2015. Utifrån budgeterat antal portioner 2016 så bedöms livsmedelskostnaden bli 1,1 mnkr lägre med det nya livsmedelsavtalet.

2.4.2 Nämnd

Uppdrag	Status År 2015	Kommentar
Minska rektors administrativa belastning	◆ Delvis genomfört	Ekonomiska resurser har tilldelats skolenheterna för förstärkning av administrativa stödfunktioner. Hur resurserna har använts varierar mellan enheterna.
Ökad kompetens bland kökspersonal	◆ Delvis genomfört	Genom att utbilda kökspersonalen i Matilda kostdatasystem ökar måluppfyllelsen inom kostorganisationen gällande effektiva inköpsrutiner och bra receptdatabanker. Åtta kokkar inom kostorganisationen har under 2015 genomgått utbildning i Matilda kostdatasystem.

3 Stadsdelsverksamhet

3.1 Resultat

Ekonomiskt sammandrag

Tkr	Bokslut 2013	Bokslut 2014	Budget 2015	Bokslut 2015	Avvikelse
Sålda platser	14 880	15 426	16 943	18 738	1 795
Statsbidrag	21 697	24 841	22 680	33 964	11 284
Avgifter och övriga intäkter	92 662	101 191	93 887	101 780	7 893
Summa Intäkter	129 239	141 458	133 510	154 482	20 972
Personal	-559 700	-599 039	-637 892	-636 712	1 180
Lokaler	-84 726	-85 546	-86 595	-88 319	-1 724
Köpta platser	-274 579	-307 068	-317 938	-329 786	-11 848
Övrigt	-136 195	-131 539	-105 625	-121 141	-15 516
Summa kostnader	-1 055 200	-1 123 192	-1 148 050	-1 175 958	-27 908
Buffert (endast i budget)			-12 139		12 139
Nettokostnad	-925 961	-981 734	-1 026 679	-1 021 476	5 203
Kommunbidrag	936 501	977 603	1 026 679	1 026 679	0
Resultat efter kommunbidrag	10 540	-4 131	0	5 203	5 203
Godkänt ianspråktaget ackumulerat resultat		1 300			
Resultat jfr med tillgängliga medel	10 540	-2 831	0	5 203	5 203
Ackumulerat resultat	15 566	11 772	11 772		

Resultatanalys

Stadsdelsnämnden Öster redovisar ett plusresultat på 5,2 mnkr jämfört med kommunbidraget för stadsdelsverksamheten. Detta trots ett negativt resultatet i posten köpta platser på -11,8 mnkr, och övriga kostnader -15,5 mnkr. De negativa avvikelserna vägs upp av positiva avvikelser på samtliga intäkter men framför allt på statsbidrag, avgifter och övriga intäkter, samt av den centrala bufferten. Bufferten har delvis använts för att finansiera säkerhets- och arbetsmiljöåtgärder.

Efter november månads budgetuppföljning prognostiserades ett positivt resultat på 2,0 mnkr för nämnden. Det som skiljer det slutliga resultatet på 5,2 mnkr från prognosen återfinns framförallt inom skolan, +1,8 mnkr, kost och lokalvård, +0,9 mnkr och förskolan +0,8 mnkr, vilket i förskolan och skolans fall bland annat beror på att statsbidragen blev högre än beräknat och i skolans fall även på återbetalningar från särskolan och för skolskjutsar. När det gäller kost och lokalvård har framför allt livsmedelskostnaderna blivit lägre än prognostiserat. Kostnaderna för individ- och familjeomsorg blev dessutom 1,2 mnkr högre än beräknat beroende på förändrad redovisningsprincip när det gäller uppbokningar av placeringar, vilket gör att 13 månaders kostnader redovisas i verksamhetens resultat.

3.2 Budgetavvikelse

Verksamheternas nettokostnader

Tkr	Budget 2015	Bokslut 2015	Avvikelse Tkr	Avvikelse %
Gemensam administration	17 674	19 782	-2 108	-11,93
Förebyggande arbete	2 745	2 551	194	7,07
Fritid	13 937	13 513	424	3,04
Kultur	6 547	6 552	-5	-0,08
Förskola	209 637	207 871	1 766	0,84
Grundskola inkl. särskola, fritidshem	418 108	419 971	-1 863	-0,45
Individ- och familjeomsorg	59 728	61 779	-2 051	-3,43
Äldreomsorg	286 164	289 716	-3 552	-1,24
Intern service	0	-260	260	#DIVISION/0!
Buffert inom årets kommunbidrag	12 139	0	12 139	100
Summa	1 026 679	1 021 475	5 204	0,51

Väsentliga budgetavvikelser

Administration

Underskottet beror på vidtagna säkerhetsåtgärder ute i verksamheter på 0,4 mnkr har finansierats av buffertmedel, högre kostnader för nämnden beroende på introduktionsdagar i Hjortviken för den nya nämnden, 0,3 mnkr, samt datakostnader på 1,4 mnkr som egentligen skulle fördelats ut på verksamheterna, men som istället finansierades med buffertmedel,

Förebyggande arbete

Överskottet på 0,2 mnkr beror dels på att det fanns medel kvar från den statliga satsningen Urban 15 och dels på att verksamheten Öppna utsikter avvecklades under våren.

Fritid

Överskottet på 0,4 mnkr går att hänföra till flera vakanser och till det extra kommunbidrag för sommarverksamhet, vilket ej förbrukades fullt ut.

Förskola

Förskoleverksamhetens verksamhet ger ett överskott på 1,8 mnkr trots att stora förändringar har skett i verksamheten under budgetåret. Milstensgårdens förskola startade utan att låna till investeringar och flera små enheter har investerat i möbler inom ram. Engångssatsningar på arbetsmiljöåtgärder har även dessa skett inom ram.

Antalet placerade barn överensstämmer med budget 2015. Placeringar har skett i både egen verksamhet, annan stadsdel eller i fristående verksamhet. Antalet köpta platser ökade 2015 vilket gav ett underskott jämfört med budget. Underskottet täcktes upp av icke budgeterade retroaktiva föräldraavgifter, vakanser inom Barnhälsan och av förskolornas gemensamma överskott.

Skola

Verksamheten visar ett underskott på 1,8 mnkr, vilket är betydligt bättre än det prognostiserade resultatet per november på grund av återbetalning från den kommungemensamma särskolan, lägre kostnader för skolskjutsar än prognostiserat samt högre intäkter från Migrationsverket än beräknat. Det kvarvarande underskottet kan framförallt hänföras till skolskjutskostnader och enskilda skolenheter.

Individ- och familjeomsorg

Av underskottet på 2,1 mnkr beror 1,4 mnkr på förändrade bokföringsprinciper när det gäller periodisering av kostnader för externt köpta placeringar och öppenvård, vilket innebär att resultatet innefattar kostnader för 13 månader. Verksamheten visar överskott på institutionsplaceringar och ett underskott på öppenvård, men detta är i linje med den inriktning på insatser som nämnden har beslutat.

Äldreomsorg

Ärendehandläggning

Överskottet på totalt 5,6 mnkr återfinns främst på posten för köp av platser på vård- och omsorgsboende samt att ersättning från Migrationsverket har erhållits i större utsträckning än vad som tidigare prognostiserats. Dock visar köpen av korttidsvårdplatser ett underskott.

Hemtjänst/hemsjukvård

Totalt redovisar nämndens egen produktion av hemtjänst och hemsjukvård och övrig verksamhet ett minusresultat på ca -8,7 mnkr. I underskottet finns dock engångskostnader för t ex flytt av verksamhet, inköp av möbler och utköp av personal på drygt 1,1 mnkr. Larmorganisationen har också ett minusresultat på drygt 200 tkr som härleddes till utbyte av de sista analoga trygghetslarmen. I slutet av året var alla analoga trygghetslarm utbytta till digitala.

Hemtjänsten har inte nått upp till förväntad brukartid på 65 % av den totalt arbetade tiden, vilket krävs för att nå budget i balans, och har inte anpassat bemanningen så mycket som krävts. Framtagna mått för 2015 visar att resultatet för brukartiden varit 53 % i snitt under året. De så kallade "delade turerna" togs bort i Dalsjöfors hemtjänst innan årets början och hälften av de delade turerna togs bort i slutet av året i Trandareds- och Brämhults hemtjänst, vilket bidragit till de höga personalkostnaderna. Verksamheten har även hög andel sjukfrånvaro, i snitt över 12%, vilket är mycket kostsamt. Avsaknad av tillgängliga vikarier har dessutom medfört att det har varit nödvändigt att ta in personal på kvalificerad oövertid.

Hemsjukvården har köpt mycket sjuksköterskor av bemanningsföretag under året på grund av en hög personalomsättning. Detta är kostsamt jämförelsevis med egna anställda sjuksköterskor. Rekrytering av nya sjuksköterskor har varit och är bekymmersamt då efterfrågan på denna yrkesroll är stor både i kommun och landsting.

Intern service

Överskottet på 0,3 mnkr inom verksamheten beror framförallt på lägre livsmedelskostnader under året.

Buffert

I budget 2015 Stadsdelsnämnden Öster avsatte 12,1 mnkr i en central buffert. Nämnden har delvis använt dessa medel till trygghetsskapande åtgärder som följd av de händelser som varit under året i stadsdelen, åtgärder som förbättrar arbetsmiljön i verksamheten samt till att finansiera datakostnader som inte kunnat fördelas ut till verksamheterna. Exempel på trygghetsskapande åtgärder är förbättrade larmanordningar på Fjärdingskolan och Distansgatans vård och omsorgsboende och på arbetsmiljöåtgärder bestående exempelvis av inköp av hjälpmedel och arbetskläder inom äldreomsorgen och inventarier till kostverksamheten. Dessutom har Bodaskolan kompletterat sina inventarier efter flytten av Kommunikationsklasserna, vilket finansierats av buffertmedel. Totalt har nämnden använt 3,3 mnkr av bufferten, och fördelningen per verksamhet liksom budgetutfall exkl. investeringar framgår i tabellen nedan.

Nämndens totala resultat blir, om justering görs för investeringarna, +8,7 mnkr, vilket innebär att Stadsdelsnämnden Öster går in i 2016 med en totalvolym av verksamhet som har inrymts inom befintligt kommunbidrag.

Åtgärder

Handlingsplaner för hemtjänsten och hemsjukvården (ordinärt boende) kommer tas fram med åtgärder för att nå budget i balans under 2016.

Budgetavvikelse efter korrigering för gjorda investeringar

Tkr	Budgetavvikelse 2015	Användning av buffert 2015	Avvikelse exkl buffertanvändning
Gemensam administration	-2 108	1 698	-410
Förebyggande arbete	194		194
Fritid	424		424
Kultur	-5		-5
Förskola	1 766		1 766
Grundskola inkl. särskola, fritidshem	-1 777	519	-1 258
Individ- och familjeomsorg	-2 051		-2 051
Äldreomsorg	-3 552	931	-2 621
Intern service	260	239	499
Buffert inom årets kommunbidrag	12 139		12 139
Summa	5 290	3 387	8 677

3.3 Verksamheternas utveckling

3.3.1 Gemensam administration

Ekonomiskt sammandrag

Tkr	Bokslut 2013	Bokslut 2014	Budget 2015	Bokslut 2015
Intäkt	6 536	6 585	6 720	6 753
Kostnad	-22 814	-25 043	-24 394	-26 535
Nettokostnad	-16 278	-18 458	-17 674	-19 782

Analys

Stadsdelsnämnden Öster har under verksamhetsåret haft tio nämndsammanträden. Nämndens arbete har också skett i två utskott, sociala utskottet och äldreutvecklingsutskottet, samt i en förskola-/skolberedning. Äldreutvecklingsutskottet och förskola-/skolberedning avvecklas från 2016. Nämnden inför istället kontaktpolitikeruppdrag gentemot verksamheterna samt områdesnätverk och ordsråd.

Ekonomi-, personal-, och stabsfunktionens främsta uppdrag är att stödja kärnverksamheterna.

Under hösten tog Sverige emot ett stort antal människor som söker asyl. Nämnden och övriga stadsdelsnämnder ansvarade under senhösten för bemanningen av det tillfälliga ankomstboendet för flyktingar i Lundbyhallen. Personalfunktionen samordnade Östers medverkan.

3.3.2 Förebyggande arbete

Ekonomiskt sammandrag

Tkr	Bokslut 2013	Bokslut 2014	Budget 2015	Bokslut 2015
Intäkt	1 890	4 446	759	4 367
Kostnad	-4 553	-7 295	-3 504	-6 918
Nettokostnad	-2 663	-2 849	-2 745	-2 551

Analys

Förebyggande arbete

Medborgarkontoret på Hässleholmen har under 2015 jobbat med att utveckla medborgarservicen ytterligare och erbjuda intressanta aktiviteter. Inom medborgarservicen har behovet av hjälp med migrationsärenden ökat markant. Satsningen på en jobbmässa gav inte önskat resultat. Det kom för få besökare. Verksamheten har under 2015 påverkats av att lokalen har sanerats från fukt och delvis renoverats.

FC Ibra har arrangerat aktiviteter såsom LAN, fredagsgympa och fotbollskvällar.

Sommarverksamheten, både dag och kväll på Hässleholmen, har genomförts med hjälp av ferieungdomar. Många aktiviteter har genomförts i samverkan med Hässlehus fritidsgård, Hyresgästföreningen och AB Bostäder.

Öppna Utsiktens verksamhet i samverkan med Vuxenutbildningen och SFI har under året avvecklats efter 13 år. Kvinnorna erbjöds aktiviteter på Medborgarkontoret som läsläsning, språkcafé och samhällsinformation.

Under 2015 har en ny mötesplats invigts på Hulta. I samverkan med AB Bostäder har det skapats en ny

samlingspunkt för boende i området, Mötesplats Hulta. I lokalerna kommer föreningar, organisationer och de kommunala verksamheterna att samverka och tillsammans utveckla verksamheten.

Folkhälsa

Flera folkhälsoinsatser såsom simskola, tandhälsoprojekt, aktiviteter under hälsoveckan och hälsoinformation utgår från Hässleholmen, som är ett av stadsdelens mest utsatta områden. Detta för att öka servicen i området och för att bidra till en mer jämlik folkhälsa i staden.

Nämnden arrangerade i november en Mångfaldsvecka i syfte att motverka främlingsfientlighet. Många aktiviteter arrangerades under veckan i stadsdelen, både inom nämndens verksamheter och aktiviteter som erbjöds allmänheten.

3.3.3 Fritid

Ekonomiskt sammandrag

Tkr	Bokslut 2013	Bokslut 2014	Budget 2015	Bokslut 2015
Intäkt	888	919	519	755
Kostnad	-13 841	-14 070	-14 456	-14 268
Nettokostnad	-12 953	-13 151	-13 937	-13 513

Analys

Inför sommaren fick verksamheten ett extra kommunbidrag som ledde till att Hulta, Brämhult och Hässlehus fritidsgårdar bedrev verksamhet hela året utan uppehåll, vilket slog väl ut med mycket besök. I Dalsjöfors var fyra veckor stängda under sommaren då deras sommarverksamhet bedrivs i stor samverkan med andra aktörer och det fanns inte möjlighet att öka tillgängligheten i ett sent skede.

Inom Stadsdelsnämnden Östers geografiska område, företrädesvis på Hässleholmen och Hulta, har det under året förekommit en stor social oro. Detta har påverkat fritidsgårdarna och inneburit att de varit tvungna att ha en förstärkning i personaltäthet under de mest kritiska perioderna. Det har också lett till att verksamheten begränsat målgruppen till under 18 år för att minska risken för att dåliga beteenden sprids till de yngre åldersgrupperna.

3.3.4 Kultur

Ekonomiskt sammandrag

Tkr	Bokslut 2013	Bokslut 2014	Budget 2015	Bokslut 2015
Intäkt	141	160	0	121
Kostnad	-6 823	-6 801	-6 547	-6 673
Nettokostnad	-6 682	-6 641	-6 547	-6 552

Analys

Folkbiblioteken i stadsdelen har under 2015 minskat utlåningen med 8,6 %. E-bokutlåningen minskade något och utlåningen på bokbussen ökade. Dessa lån registreras under Stadsbiblioteket. Under våren 2015 var Dalsjöfors bibliotek stängt under 4 veckor. Det påverkade både låne- och besöksstatistiken.

Under 2015 har det varit fokus på att utveckla biblioteken som mötesplatser. Många olika aktiviteter har arrangerats både för barn och vuxna, såsom korsordscafé, författarbesök, tekniktimme, afternoon tea och föreläsningar.

Folkbiblioteken har arbetat i nära samarbete med BVC gällande föräldragrupper. Föräldrar informeras om bibliotekets utbud och om hur man som förälder kan stimulera sitt barns språkutveckling. Under 2016 kommer en barnbibliotekarie göra hembesök till familjer med barn under 8 månader på Hässleholmen för att berätta om bland annat Boda familjecentral samt bibliotekets utbud och verksamhet. En bokgåva kommer också att delas ut. Förskolan har erbjudits sagostunder och bibliotekarierna har deltagit på föräldramöten.

Skolbiblioteken har genomfört sina aktiviteter enligt "Pärlbandet" med bla bokprat, informationssökning, författarbesök och teaterbesök. Inom Borås Stad har ett förbättringsarbete gällande skolbibliotek påbörjats och under 2016 kommer det ta fart i samverkan med skolan.

Under sommaren har ett stort antal barn deltagit i sommarbokklubbar i stadsdelen. I samverkan med föreningar och aktörer har det bedrivits aktiviteter i Dalsjöfors och på Hässleholmen under sommarlovet. I Dalsjöforsparken har man haft Cirkus Cirkör och bokbussen. På Hässleholmen har det erbjudits Skapar-kollo med pop-up bibliotek, bokbuss och pysselverksamhet.

3.3.5 Förskola

Ekonomiskt sammandrag

Tkr	Bokslut 2013	Bokslut 2014	Budget 2015	Bokslut 2015
Intäkt	35 358	35 781	36 214	39 293
Kostnad	-215 047	-229 721	-245 851	-247 164
Nettokostnad	-179 689	-193 940	-209 637	-207 871

Analys

Stadsdelsnämndens förskolor har förändrat verksamheten under året med både nya permanenta enheter, provisoriska enheter i paviljonger och avveckling av enheter. Totalt sett har det blivit mer verksamhet i bättre lokaler såsom paviljonglösningar samt nya förskolor, som Milstensgårdens förskola och en utbyggnad av Trandaredsgården.

Den fortsatta ökningen av antalet placerade barn under 2015 har medfört att Stadsdelsnämndens förskolverksamhet har fått köpa fler platser i fristående förskolor och i fristående pedagogisk omsorg. Behovet av förskoleplatser har tillgodosetts men inte alltid på den förskola som vårdnadshavare önskat.

Lokalbehovet i form av permanenta förskolor med sex avdelningar är angeläget för att få balans i budgeten. Prioritering av nybyggnation av förskolor i Stadsdel Öster är därför viktigt för en hållbar kostnadseffektiv utveckling inom verksamhetsområdet förskola.

Antalet barn i behov av omfattande särskilt individuellt stöd har ökat och en prioritering i budget har gjorts för att tillgodose resursbehov och kompetensutveckling. Tidiga upptäckter och insatser innebär att stödet kan minimeras senare i skolan. Flera förskolor har genomfört gemensam specialpedagogisk kompetensutveckling. En gemensam handlingsplan för modersmålsstöd i förskolan har tagits fram och varje förskola kommer att ta fram en enhetsspecifik handlingsplan för modersmålsstöd 2016. Många förskolor arbetar med Babblarna, ett språkstimulerande arbete, och med Läsfixarna som är en metod för att öka läsförståelsen. Bäckaryds förskola deltar i HELA -projektet (Holistiskt engagerat lärande för alla). Projektet finansieras med bidrag genom Västra Götalandsregionens Sociala investeringsmedel som tilldelats Navet. Arbetet syftar till att minska psykisk ohälsa bland barn och ungdomar.

I Borås Stads miljömål är ett av etappmålen att förskolan ska arbeta för lägre bullernivåer. För några år sedan påbörjades ett arbete med att kartlägga enheternas upplevelser av buller. Kartläggningen visade ett stort behov av bullerdämpande åtgärder. All pedagogisk personal har genomgått en hörselundersökning och de som behövt uppföljande insatser har fått det. Verksamheten har även fått ta del av Previas rapport kring insatser och förslag på åtgärder. Rapporten visade att antalet pedagoger

som upplever en stress orsakad av buller är hög. Pedagogiska insatser för att minska bullernivåerna fortsätter ute på förskolorna. Stadsdelsnämndens förskolor har även ett utökat miljöarbete med att gift- och kemikaliesanera verksamheten. Ett intensifierat arbete med att plastsanera på förskolorna i påbörjades 2015. Alla gamla vilmadrasser är nu utbytta och verksamheten fortsätter arbetet med att byta ut soffor, plastinventerier och plastleksaker.

3.3.6 Grundskola inkl. särskola, fritidshem

Ekonomiskt sammandrag

Tkr	Bokslut 2013	Bokslut 2014	Budget 2015	Bokslut 2015
Intäkt	25 549	32 735	31 355	39 068
Kostnad	-408 895	-436 171	-449 463	-459 039
Nettokostnad	-383 346	-403 436	-418 108	-419 971

Analys

Antal elever i grundskolan har ökat. Ökningen beror på ökad inflyttning av barnfamiljer samt fler asylsökande familjer och nyanlända elever via CFL (centrum för flerspråkigt lärande). Fler elever söker sig till Dalsjöskolan och Bodaskolan 7-9 inom stadsdelen, en tendens som kunde ses redan år 2014. Många nyanlända elever som tas emot av stadsdelens skolor har bristfällig eller ingen skolbakgrund. Det medför att tiden på CFL blir längre. Mottagandet av nyanlända elever är störst på Bodaskolan, Ekarängskolan samt Fjärdingskolan. Den ökade andelen nyanlända elever de senaste åren påverkar skolornas totala resultat vad det gäller behörighet till nationellt program samt meritvärde. Dalsjöskolan som är en AST2 skola (autismspektrum) har dessutom flera elever med omfattande behov av särskild stöd.

Resursteamet inom Stadsdelsförvaltningen Öster finns som förstärkning då skolorna tillsammans med elevhälsoteamet har uttömt alla sina möjligheter att komma vidare i sina elevärenden. Resultatet av det arbetet är mycket tillfredsställande. Verksamheten fortsätter att samverka med framförallt IFO (individ och familjeomsorg).

Verksamheten har följt den utvecklingsplan som finns inom Borås Stad. Utvecklingsinsatserna har bl. a. handlat om BFL (bedömning för lärande), IKT (information och kommunikationsteknik), matematiksatsning, läsutveckling samt entreprenöriellt lärande. Fjärdingskolan har avslutat ett flerårigt utbyte med Albanien under 2015. Dalsjöskolan har gjort studiebesök utifrån det entreprenöriella lärandet i Costa Rica.

Det är svårt att rekrytera behöriga lärare. Pedagoger som under året avslutat sin anställning i Borås Stad och gått till tjänster i kringliggande kommuner uppger att de får 3000-5200 kr mer i lön.

Personalomsättningen inom elevhälsan är hög, vilket också är en stor utmaning. Yrkesgrupperna inom elevhälsan är specialpedagog, socionom, skolpsykolog samt skolsköterska. Omsättningen beror bland annat på stora löneskillnader i förhållande till närliggande kommuner. Borås Stad kan för närvarande inte erbjuda konkurrenskraftiga löner till dessa yrkesgrupper.

Uppdragsdialogen, där rektor och pedagog för en dialog om uppdraget under kommande läsår, har börjat ge de effekter som efterfrågas. Verksamheten har ett bra samarbete med de fackliga organisationerna i arbetet med att implementera uppdragsdialogen.

Nämnden har haft inspektion av Arbetsmiljöverket under 2015. Arbetsmiljöverkets sammanfattande bedömning var att de var mycket nöjda med nämndens systematiska arbetsmiljöarbete inom skolans verksamhet. En risk är dock att det inte finns vikarier att tillgå vid ordinarie personals sjukfrånvaro. På grund av att vissa elevgrupper är känsliga för ha okända personer som vikarier finns det en risk för att kollegor täcker för varandra vid sjukfrånvaro vilket ökar arbetsbelastningen.

Borås Stad har systematiskt arbetat för att förbättra rektorernas förutsättningar. De rektorer som hittat sin lösning på skoladministration i form av biträdande rektor, intendent mm upplever att deras förutsättningar förbättrats. Vid rektorsbyten har det dock varit färre kvalificerade sökanden till tjänsterna. Det finns behov av ett fortsatt arbete med rektorernas förutsättningar i form av uppdrag samt konkurrenskraftiga lönenivåer i förhållande till kringliggande kommuner.

Lokalbristen är en annan utmaning som nämnden har och kommer att ha framöver. Utifrån det ökade elevantalet finns det behov av utökade lokaler. Lokalbehoven framförs till LFF genom underlag till lokalresursplanen. Kommunstyrelsen har gett kommungemensam förskola/skola att göra en skolstrukturutredning för hela staden, vilken kommer att påverka lokalbehoven. Under 2016 kommer det att behövas fler skolpaviljonger.

Under 2016 är de största utmaningarna att behålla samt rekrytera behörig och kompetent personal, utveckla undervisningen för nyanlända elever och elever i behov av särskilt stöd kopplat till måluppfyllelse, att skolorna vidareutvecklar sitt systematiska kvalitetsarbete på enheten, samt att ett helhetsperspektiv finns vad det gäller lokalbehov utifrån den förväntade fortsatta ökningen av elever som staden står inför.

3.3.7 Individ- och familjeomsorg

Ekonomiskt sammandrag

Tkr	Bokslut 2013	Bokslut 2014	Budget 2015	Bokslut 2015
Intäkt	2 761	2 267	2 044	2 563
Kostnad	-56 793	-61 504	-61 772	-64 342
Nettokostnad	-54 032	-59 237	-59 728	-61 779

Analys

Verksamhetens mål att förskjuta fokus från placering utom hemmet till arbete med barn och familjer i dess naturliga hemmiljö är uppnått under stadsdelstiden. Under 2015 har både antalet barn som aktualiserats (anmälan eller ansökan) och barn som fått en öppenvårdsinsats ökat markant. En förklaring till att anmälningar ökar är delvis skolans uppmärksamhet på barn som riskerar att fara illa samt att samhället i övrigt blivit mer uppmärksamma på barn som misstänks vara utsatta för våld. I ärenden där barn misstänks vara utsatta för våld har också lagstiftningen skärpts upp. Det är numer tvingande att inleda utredning i samtliga fall. Antalet placerade barn i familjehem har minskat men nettokostnaden per barn har ökat. Det beror på att det är svårt att rekrytera interna familjehem och att fler barn därför placeras i externa konsulentstödda familjehem till en åtminstone dubbel kostnad.

Forskning visar ett starkt samband mellan skolprestationer och hur det går senare i livet. För de barn nämnden gör de mest ingripande åtgärderna, såsom placerar dem utom hemmet, har verksamheten fortsatt haft ett ökat fokus på skolgången och barnets rätt till föreskriven utbildning.

Kommunfullmäktige beslutade i november att Borås Stad ska arbeta enligt manualbaserade modellen "SkolFam", vilket ytterligare kommer stimulera målet att placerade barn lyckas nå målen i skolan.

"SkolFam" är en förebyggande arbetsmodell för att stärka skolresultaten för barn i familjehem och är ett samarbete mellan stadens skola och socialtjänst.

Samarbetet med polisen har under året stärkts i olika sammanhang. 2015 har präglats av en hel del oro i stadsdelen där det förekommit mord, skottlossning och trakasserier av olika slag. Många barn och familjer har känt sig drabbade trots att de inte varit direkt berörda. Händelserna har föranlett många gemensamma extra möten med krisledningsgrupp, Lokala Brå och etablerade nätverk. Fokus har varit att på ett uthålligt sätt arbeta med trygghetsskapande åtgärder.

Personalomsättningen inom IFO Barn och familj, både nationellt och lokalt, har under flera år varit stor. Det är mycket svårt att rekrytera socionomer och under 2015 har situationen blivit akut. Samtidigt

har det kommit lagkrav på att socialsekreterare som bedriver myndighetsutövning inom området barn och familj ska ha en socionomexamen. Varje rekrytering riskerar också att äventyra rättssäkerheten och målen för verksamheten. Borås Stad har arbetat med åtgärder för att minska personalomsättningen som t ex VFU-center (verksamhetsförlagd utbildning), särskilda mentorstjänster, en välplanerad introduktion och en uppstart av en plan för systematisk kompetensförsörjning. Under 2016 införs på prov en erfarenhetssatsning som innebär ett lönetillägg beroende på längden av tjänstgöring.

3.3.8 Äldreomsorg

Ekonomiskt sammandrag

Tkr	Bokslut 2013	Bokslut 2014	Budget 2015	Bokslut 2015
Intäkt	39 476	43 014	40 313	45 693
Kostnad	-308 070	-323 711	-326 477	-335 409
Nettokostnad	-268 594	-280 697	-286 164	-289 716

Analys

Ärendehandläggning:

Brukarna erbjuds i första hand stöd och hjälp i det egna hemmet, vilket gör att fler äldre med stort omvårdnadsbehov bor kvar i ordinärt boende. Tendensen är att antalet brukare med någon form av biståndsbeslut ökar i stadsdelen. Totalt har hemtjänsttimmarna ökat och det har också skett en markant förskjutning av antalet timmar till externa utförare.

Utgångspunkten för all biståndsbedömning är att arbetet ska hålla en hög rättssäkerhet och myndighetsutövningen ska vara kvalitetssäkrad. Det innebär bland annat att ”skälig levnadsnivå” ska vara styrande för beslut som fattas. Det ska vara likhet i bedömningarna men hänsyn ska också tas till det individuella behovet. Utredningsmodellen Äldres behov i centrum (ÄBIC) innebär att fokus inte läggs på vilka insatser som ska utföras utan på den enskildes behov och vad den enskilde faktiskt kan respektive inte kan klara av på egen hand. Modellen är framtagen av Socialstyrelsen och bygger på den äldres egen uppfattning om sina resurser och svårigheter. Ytterligare ett steg mot en likvärdig äldreomsorg att de tre stadsdelsförvaltningarnas biståndshandläggare i december 2015 flyttat samman till en gemensam enhet.

Under året har det uppstått brist på biståndshandläggare, vilket har ett tydligt samband med socionombristen på nationell nivå. För att motverka problemet med bristen på socionomer har Borås Stad arbetat med åtgärder för att minska personalomsättningen. Exempel på åtgärder är VFU-center (verksamhetsförlagd utbildning), särskilda mentorstjänster och en välplanerad introduktion. Under 2016 kommer också en lönemässig erfarenhetssatsning att införas för bland annat biståndshandläggarna, vilket innebär lönetillägg utifrån tjänstgöringstid.

Hemtjänst:

Målet gällande brukartiden (andelen tid hos brukaren av den totalt arbetade tiden) har under året varit 65 procent. Resultatet för 2015 visar att brukartiden sjunkit till 53 procent jämfört med 2014 då den var 54 procent. Kontinuitetsmättet har dock förbättrats jämfört med 2014 då det i genomsnitt var 18 personer en hemtjänsttagare mötte under en 14-dagars period. För 2015 har antalet personer minskat till 16. Hemtjänstgrupperna kommer fortsätta att arbeta med planering så att färre antal personal knyts till varje arbetsschema. Frånvaron bland ordinarie personal behöver också minskas så att en mindre andel vikarier används, vilket också skulle påverka kontinuiteten positivt.

Antalet utförda hemtjänsttimmar totalt (beställningar både från äldreomsorgens ärendehandläggning samt från sociala omsorgsförvaltningen) har fortsatt öka. Alla hemtjänstområden inom stadsdelen har dock för mycket tillgänglig personal förhållandevis mot vad som utförs, vilket medför att hemtjänsten

inte når budget i balans. Arbetet med att nå budget i balans är prioriterat under 2016 och en handlingsplan med åtgärder har tagits fram.

I slutet av året startade verksamheten en central planeringsfunktion, där de medarbetare som planerar personalens arbetsscheman sitter på samma arbetsplats. Verksamheten ser positivt på att nå en ökad brukartid och underlätta planeringen med tydligare styrning än tidigare när planerarna satt ut i verksamheten.

Ett förändringsarbete föranleddes av beslutet att delade turer ska vara borttaget senast 2016-08-01. Under 2015 har en av Stadsdelsnämndens hemtjänstgrupper tagit bort delade turer helt och flera av de andra grupperna har halverat antalet delade turer. Det inledda arbetet kommer att fortgå under 2016.

Övergången från analoga till digitala trygghetslarm (DTLS) har fortsatt under 2015 och alla lås är numera utbytta till digitala. Nyckelfria lås har installerats hos alla de brukare som har insatser från äldreomsorgen, och under 2015 har även portlåsen i hyresfastigheter börjat bytas ut till nyckelfria lås.

Det har blivit allt svårare att rekrytera omvårdnadspersonal och tillgången på vikarier har varit låg. Konkurrensen är hög mellan arbetsgivare inom kommun och region. Stadsdelsnämndens personalpool, Österpoolen, har inte räckt till under 2015. Flera personer har avslutat sin anställning i poolen och nämnden har haft svårigheter att rekrytera nya personer. Under 2016 kommer Österpoolen att utveckla sitt arbetssätt gentemot hemtjänst- och larmorganisation för att säkerställa deras behov av vikarier.

Det är även svårt att rekrytera personal till hemsjukvården. Verksamheten har under året behövt hyra in en hög andel bemanningssjuksköterskor. Under 2016 kommer verksamheten att bemanna upp med ordinarie personal och försöka motverka den omsättning av sjuksköterskor och rehabiliteringspersonal som varit under 2015.

Inom stadsdelen finns tre olika mötesplatser med bra utbud på olika aktiviteter och det är en välbesökt verksamhet. Under året har anhörigstöd funnits tillgängligt alla vardagar. Anhörigcaféer, anhörigdag med diverse aktiviteter har ordnats, och dessutom erbjuds personliga samtal och stöd för den anhörige som vårdar någon hemma.

3.3.9 Intern service

Ekonomiskt sammandrag

Tkr	Bokslut 2013	Bokslut 2014	Budget 2015	Bokslut 2015
Intäkt	84 259	88 005	90 914	93 846
Kostnad	-85 981	-91 330	-90 914	-93 586
Nettokostnad	-1 722	-3 325	0	260

Analys

Kost- och lokalvårdsverksamhetens huvuduppdrag är att leverera verksamhet med rätt kvalitet till rätt pris gentemot kärnverksamheterna.

Under 2015 har inköpen av ekologiska livsmedel ökat från 14,3% till 23%. Kostorganisationens inköp av ekologiska livsmedel har ökat till 32%. Den nya livsmedelsupphandlingen som trädde i kraft i mars 2015 har medfört en större möjlighet till att öka de ekologiska livsmedelsinköpen. Flera förskolekök i Stadsdel Öster hade under 2015 över 50% inköp av ekologiska livsmedel. Kostverksamheten har under 2015 arbetat vidare med att, där så är möjligt, köpa in mer färsk fisk samt baka bröd i större utsträckning för att öka kvaliteten. Bättre råvaror har överlag resulterat i ett högre engagemang hos personalen, godare mat samt ett minskat matsvinn. Det finns planer för att under 2016, som ett nästa steg i miljöarbetet, KRAV-certifiera samtliga kök inom kostverksamheten.

Under vecka 47 genomfördes en mångfaldsvecka i Stadsdel Öster där kostverksamheten bjöd på mångkulturella luncher inom äldreomsorgens kök. Under kretsloppsveckan serverades på Stora torget traditionsenligt smakprov från skolans kök, en god och värmande soppa som var mycket uppskattad. Det gjordes då också reklam för skolmatens kvalitet samt skolkökens miljöarbete.

Det har under de senaste åren varit svårt att rekrytera kockar till köken. Kostverksamheten i Stadsdelsförvaltningen Öster deltar i ett samarbete tillsammans med Stadsdelsförvaltningarna Väster och Norr, Arbetsförmedlingen, Almåsskolan, Learnia, Praktiska Gymnasieskolan och Arbetslivsförvaltningen för att nyutbildade kockar skall ha fått rätt kompetens under sin utbildning för att vara anställningsbara inom offentliga kök. Kostverksamheten har under 2015 även deltagit på öppet hus vid Almåsgymnasiet för att marknadsföra Borås Stad och dess kostverksamhet som en attraktiv arbetsgivare. Mottagandet var positivt från lärare, elever och föräldrar.

Under 2015 har hälsosatsningen för lokalvårdarna slutförts i samarbete med Previa företagshälsovård. Resultatet har uppvisat flera positiva faktorer, framförallt inom den psykosociala arbetsmiljön. Det finns ett mycket gott samarbete och förtroende mellan lokalvårdspersonalen och deras närmaste enhetschef. Personalen trivs också generellt bra med arbetet som lokalvårdare. Det som hälsosatsningen påvisat som förbättringspotential är att lokalvårdsyrket är ett fysiskt tungt arbete och till viss utsträckning även ett stressigt arbete, vilket medfört att fokus under året har legat på arbetsplanering, den fysiska arbetsmiljön, ergonomiska lokalvårdsmetoder samt frekvent användning av lokalvårdsmaskiner.

Lokalvårdsverksamheten har även under 2015 fortsatt att arbeta för att samtliga städvagnar i Stadsdelsförvaltningen Öster skall innehålla en standarduppsättning av miljövänliga kemikalier. Detta har ökat förutsättningarna för att ordinarie personal, men framförallt vikarier, väl känner till produkterna och därigenom höjt kvaliteten och ökat säkerheten.

4 Kommungemensam verksamhet

4.1 Resultat

Ekonomiskt sammandrag

Tkr	Bokslut 2013	Bokslut 2014	Budget 2015	Bokslut 2015	Avvikelse
Sålda platser	241 898	243 341	263 967	258 919	-5 048
Statsbidrag	764	1 921	250	2 756	2 506
Avgifter och övriga intäkter	95 300	94 237	105 679	93 985	-11 694
Summa Intäkter	337 962	339 499	369 896	355 660	-14 236
Personal	-260 294	-272 129	-287 086	-281 238	5 848
Lokaler	-19 595	-17 316	-21 406	-21 681	-275
Köpta platser	-13 777	-42 234	-44 311	-42 679	1 632
Övrigt	-93 394	-65 993	-65 685	-64 500	1 185
Summa kostnader	-387 060	-397 672	-418 488	-410 098	8 390

Buffert (endast i

Tkr	Bokslut 2013	Bokslut 2014	Budget 2015	Bokslut 2015	Avvikelse
budget)					
Nettokostnad	-49 098	-58 173	-48 592	-54 438	-5 846
Kommunbidrag	42 092	50 091	48 592	48 592	0
Resultat efter kommunbidrag	-7 006	-8 082	0	-5 846	-5 846
Godkänt ianspråktaget ackumulerat resultat					
Resultat jfr med tillgängliga medel	-7 006	-8 082	0	-5 846	-5 846
Ackumulerat resultat					

Resultatanalys

För Stadsdelsnämnden Östers kommungemensamma verksamhet redovisas ett resultat på -5,8 mnkr. Det stora intäktsbortfallet är en direkt följd av den låga beläggning det tidvis har varit både på stadsdelsnämndens korttidsenheter och vård- och omsorgsboenden. De minskade intäkterna möts till viss del av lägre personalkostnader och övriga kostnader, men inte fullt ut vilket resulterar i det negativa utfallet för ramen för den kommungemensamma verksamheten.

I Stadsdelsnämnden Östers kommungemensamma ansvar ligger att placera och betala för personer folkbokförda i annan kommun men som söker plats i vård- och omsorgsboende i Borås. Färre platser än budgeterat har köpts, och de så kallade "Icke-Boråsarna" genererar ett överskott på 1,0 mnkr, som nämnden inte får föra med sig till nästa år i det ackumulerade resultatet. Om denna post räknas bort, så blir det totala resultatet istället -6,8 mnkr.

Prognosen efter november visade på ett resultat på -3,0 mnkr. Det som skiljer prognosen från det slutliga resultatet är först och främst högre personalkostnader än beräknat, delvis på grund av fler tomma platser som verksamheten inte kunnat anpassa kostnaderna till men också delvis beroende på några mycket vårdtunga brukare på ett utav korttidsboendena.

4.2 Kommunövergripande verksamhet

4.2.1 Budgetavvikelse

Verksamheternas nettokostnad

Tkr	Budget 2015	Bokslut 2015	Avvikelse Tkr	Avvikelse %
Äldreomsorg	43 992	42 920	1 072	2,44
Summa	43 992	42 920	1 072	2,44

Väsentliga budgetavvikelser

Verksamheten visar ett totalt överskott på 1,1 mnkr jämfört med 2015 års budgettilldelning. En anledning till detta är att det under året varit flera personer som varit långvarigt frånvarande pga. sjukdom eller vård av barn. Dessa personer har ej ersatts. Men den största anledningen är betalningsansvaret för de så kallade "icke-Boråsarna". "Icke-Boråsare" är personer som inte kommer från Borås utan är folkbokförda i annan kommun och söker vård- och omsorgsboende i Borås. Dessa personer har enligt Socialtjänstlagen samma rättigheter vad gäller beslut och placering på vård- och

omsorgsboende som en person från Borås Stad. Budgeten för 2015 är korrigerad utifrån tidigare års resultat men ger ett överskott på 1,0 mnkr.

Träffpunkt Simonsland är en kommungemensam träffpunkt - föreningshus - anhörigcentral, ett hus som drivs av föreningar, organisationer och kommunen tillsammans. Den kommungemensamma träffpunkten är unik i sitt slag, då inget liknande finns i landet idag. Träffpunkt Simonsland öppnade sin verksamhet i mars 2015. Enheten var redan från början underbudgeterad i kommunbidraget och gjorde under 2015 ett underskott på 0,9 mnkr.

Säborutinen, internt köp/sälj vård- och omsorgsboende med heldygnsinsatser

Stadsdelsnämnden Öster har ansvar att administrera den så kallade Säborutinen. Denna interna köp- och säljrutinen inom vård- och omsorgsboende och korttidsboende slutade med ett underskott på 1,5 mnkr. Detta beror dels på att 4,5 mnkr betalats ut till två extra vårdkrävande brukare på ett vård- och omsorgsboende och dels på att mer ersättning för tomma platser betalats ut än vad som beräknades vid budgettillfället.

Åtgärder

4.2.2 Verksamheternas utveckling

4.2.2.1 Äldreomsorg

Ekonomiskt sammandrag

Tkr	Bokslut 2013	Bokslut 2014	Budget 2015	Bokslut 2015
Intäkt	50 595	53 177	51 487	52 082
Kostnad	-87 931	-94 467	-95 479	-95 002
Nettokostnad	-37 336	-41 290	-43 992	-42 920

Analys

Kommungemensam äldre- och funktionshinderverksamhet

"Ett gott liv var dag" - vård- och omsorgsprojektet

Stadsrevisionen har granskat styrning, ledning och uppföljning av äldreomsorgsverksamheten för att bedöma om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt. En övergripande slutsats från revisionen är att verksamheten inte är likvärdig i kommunen, utan det finns skillnader i kvalitet och effektivitet.

En genomlysning av vård- och omsorgsverksamheten genomfördes under hösten 2014 till våren 2015, "Ett gott liv var dag". Genomlysningen löpte parallellt med det pågående arbetet i verksamheterna. Målet är att varje individ ska kunna leva ett tryggt liv och känna välbefinnande. Alla som behöver stöd ska bemötas med respekt, ha inflytande över insatser och möta kompetent personal. Det ska vara kvalitet i varje möte med den enskilde.

Genomlysningen ledde fram till en handlingsplan med 47 förbättringsförslag (tio förslag i den politiska handlingsplanen och 37 förslag direkt till verkställigheten). Handlingsplanen skall verkställas från hösten 2015 till våren 2016.

IT- projekt

TES-hemsjukvård, som är ett tids- och insatsregistreringssystem för hemsjukvårdspersonal, infördes under hösten 2015.

TES registrering och nyckelfria lås till brukare med privata utförare av hemtjänst infördes under hösten 2015. Under 2016 planeras Viva-verksamhetssystem att införas hos privata utförare.

En förstudie, "Behov i centrum", genomfördes hösten 2015. Syftet är anpassa Viva till att stödja ICF (International Classification of Functioning) och ÄBIC (Äldres Behov I Centrum). Införandet är en del i "Ett gott liv var dag".

Feed-backmodellen, där systemet omvandlar insatser till tid, infördes under oktober 2015 för både kommunens medarbetare och privata utförare av hemtjänst/hemsjukvård. Införandet är en del i "Ett gott liv var dag".

För att samordna införandet av videovårdplanering mellan kommunens vårdplaneringsteam och Södra Älvsborgs sjukhus (SÄS) har en projektledare varit anställd 50 procent under större delen av 2015.

Projekt Enkelt

Införandet av ett nytt verksamhetssystem (Viva), ett planeringssystem (TES) tillsammans med en tids- och insatsregistrering via mobiltelefon slutfördes under mars 2015. Dessa system är införda inom äldreomsorgen, funktionshinderverksamheten, individ- och familjeomsorgen och socialpsykiatrin.

Servicedesk vård och omsorg

Införandet av nya IT-system har inneburit att den IT-tekniska miljön blivit mer omfattande och komplex. Det har inneburit utökade arbetsuppgifter för Servicedesk vård och omsorg både vad gäller systemadministration, support och framtagande av statistik. Utifrån detta har enheten utökats med fyra tjänster under 2015.

Stimulansmedel för ökad bemanning

Borås Stad fick 10,7 mkr statliga medel för utökad bemanning under 2015. Satsningen beräknas pågå under tidsperioden 1 juli 2015-2018. På helår beräknas Borås Stad få medel motsvarande 21,4 mkr. Dessa stimulansmedel är kravställda och skall redovisas efter varje årsskifte till Socialstyrelsen, och får endast nyttjas till ökad bemanning i det nära omvårdnadsarbetet.

Lokala värdighetsgarantier

Lokala värdighetsgarantier har tagits fram för äldreomsorgen och gäller från och med 1 januari 2015. En projektledare på 50 procent har arbetat med planering och organisation av implementeringen. Under 2016 kommer det att följas upp hur införandet har gått.

Internationell samverkan

Utvecklingsenheten samverkar idag med Tyskland och Japan. Under hösten 2015 genomfördes det sista utbytet med japanska äldreomsorgsföretaget ATO-KAI.

Yrkesintroduktionsanställning

Alla ungdomar med godkända betyg och som genomgått vård- och omsorgsprogrammet med inriktning mot äldreomsorg har från hösten 2014 erbjudits en ett-årig introduktionsanställning inom äldreomsorgen. Under hösten 2014 startade fem ungdomar sin anställning genom denna anställningsform. Syftet är att det efter ett år ska gå över till en tillsvidareanställning. Under 2015 fortsätter arbetet med att informera ungdomarna som går på vård och omsorgsprogrammet samt att utveckla anställningsformen. Det har dock visat sig att väldigt få ungdomar har varit intresserade, enbart två slutförde introduktionsanställningen 2015.

MAS (medicinskt ansvarig sjuksköterska) MAR (medicinskt ansvarig rehabilitering) och TÖS (tillsynsansvarig över social omsorg)

MAS/MAR/TÖS har en gemensam rutin för tillsyn i verksamheterna utifrån både socialtjänstlagen och hälso- och sjukvårdslagen inom äldreomsorgen. Under 2015 genomförde enheten 12 gemensamma tillsynsbesök.

I uppdraget ingår även att utreda lex Maria (avvikelser enligt Hälso- och sjukvården) och lex Sarah

(missförhållande/risk för missförhållande enligt Socialtjänstlagen). Under 2015 utökades enheten med ytterligare en TÖS som har som uppdrag att arbeta mot Sociala omsorgsförvaltningen och Arbetslivsförvaltningen.

4.3 Kommungemensam produktion

4.3.1 Budgetavvikelse

Verksamheternas nettokostnad

Tkr	Budget 2015	Bokslut 2015	Avvikelse Tkr	Avvikelse %
Grundskola	0	34	-34	#DIVISION/0!
Äldreomsorg, vård- och omsorgsboende	0	4 030	-4 030	#DIVISION/0!
Äldreomsorg, korttidsplatser	4 600	6 974	-2 374	-51,61
Äldreomsorg, dagverksamhet	0	479	-479	#DIVISION/0!
Summa	4 600	11 517	-6 917	-150,37

Väsentliga budgetavvikelser

Äldreomsorg, vård- och omsorgsboende

Nämndens produktion av vård- och omsorgsboende har genererat ett underskott på 4,0 mnkr 2015. Intäktsbortfall på grund av tomma platser är en av orsakerna till underskottet. På Dalsjövägen 25 F, ett särskilt boende med hemtjänstinsatser, har i snitt sex lägenheter av trettio varit tomma under hela året. Detta har genererat ett intäktsbortfall på drygt 2,4 mnkr för vilket kompensation inte utgår. Tillräcklig anpassning av personalbemanning har inte kunnat göras för att täcka detta intäktsbortfall då de boende i övrigt har omfattande omvårdnadsbehov.

Även på nämndens övriga vård- och omsorgsboenden har beläggningen skiftat under året. I snitt har 27,5 platser varit tomma med en fluktuation på mellan som lägst 21 tomma platser i juni och 35 tomplatser i december. Låg beläggning har lett till intäktsbortfall som bara delvis har kunnat kompenseras genom anpassning av bemanningen.

Budget för 2015 räknades upp med 1,8%, vilket tillsammans med tidigare års genomförda effektiviseringskrav medfört ett ansträngt ekonomiskt läge under hela 2015.

Två personer med omfattande vård- och omsorgsbehov på ett av nämndens boenden har medfört extraordinära kostnader, som inte har kunnat hanteras inom den ordinarie budgeten. Nämnden har haft merkostnaderna för framförallt personal dygnet runt. Totalt är kostnaderna 5,2 mnkr. Nämndens kostnader för dessa personers vård och omsorg har överstigit den kompensation som givits med drygt 800 tkr.

Brukare med stora vård- och omsorgsbehov och svåra psykiska sjukdomar har också bott på flera andra vård- och omsorgsboenden. Samtliga har periodvis haft behov av extrapersonal i form av extravak vilket medfört extra kostnader. Flera enheter beskriver bekymmer med hög sjukfrånvaro, både korttids- och långtidsfrånvaro, vilket lett till ökade vikariekostnader

Äldreomsorg, korttidsplatser

Nämndens produktion av korttidsplatser har genererat ett underskott på totalt 2,4 mnkr. Alla korttidsenheter har haft mycket skiftande beläggning under årets olika månader, mellan 37-99 % beläggning. I snitt har korttidsenheterna med inriktning somatik haft en beläggningsgrad på 81,5 % medan de med inriktning demens haft en beläggning på 84 %. Verksamheterna har svårt att planera bemanningen då beläggningsgraden är så skiftande. Dock har arbetet med optimerad bemanning gett positiv effekt mot föregående år då underskottet var avsevärt större. Korttidsenheterna har dessutom endast så kallad tomtidsersättning med 5 %. I underskottet ryms även kostnad för ombyggnation och inköp på Hulta Ängar med ca 400 tkr. Under året har verksamheten haft flertalet brukare med omfattande behov av omvårdnad samt avancerad sjukvård som krävt förstärkning av personalresurser. Sedan slutet av året vistas två brukare på korttid som kräver personal dygnet runt vid sin sida på grund av omfattande vård- och omsorgsbehov, vilket inneburit extraordinära kostnader på ca 200 tkr. Verksamheten klarade heller inte att ta in fler brukare på grund av vårdtyngd och brist på vikarier, vilket även innebar intäktsbortfall för tomtid.

Äldreomsorg, dagverksamhet

Nämndens produktion av dagverksamhet gör ett underskott på knappt 0,5 mnkr. Beläggningen har varit sämre än förväntat och verksamheten har inte kunnat anpassa bemanningen på ett optimalt sätt. Verksamheten har svårt att anpassa bemanningen då många av de besökande inte kommer som planerat. På grund av denna frånvaro har verksamheten haft personalkostnader samtidigt som verksamheten förlorar förväntade intäkter.

Åtgärder

Äldreomsorg, vård- och omsorgsboende

Budgetutfallet och vikten av att hålla sig inom tilldelad budgetram har diskuterats utförligt på områdesledningen i januari 2016 (på områdesledningen medverkar alla enhetschefer, områdeschef och ekonom). En handlingsplan för att nå budget i balans kommer att tas fram.

Utveckling av arbetssätt för att bemanna efter beläggning och brukarnas behov kommer att prioriteras på grund av behovet att bättre möta den skiftande beläggning som varit på enheterna under de senaste åren.

4.3.2 Verksamheternas utveckling

4.3.2.1 Grundskola inkl. särskola, fritidshem

Ekonomiskt sammandrag

Tkr	Bokslut 2013	Bokslut 2014	Budget 2015	Bokslut 2015
Intäkt	0	0	13 570	13 621
Kostnad	0	0	-13 570	-13 655
Nettokostnad	0	0	0	-34

Analys

Kommunikationsklasser och A-resurs

Under 2015 har kommunikationsklasserna flyttat från Bodaskolan till nya lokaler vid regementet. A-resursen har flyttat in i nya lokaler i anslutning till Boda Familjecentral. Flytten av kommunikationsklasserna har framförallt berott på den trångboddhet som fanns på Bodaskolan F-6

och på den bedömning som arbetsmiljöverket gjorde vid en inspektion under våren 2015. En inspektion gjordes också hos A-resursen och lokalerna bedömdes då som olämpliga för den bedrivna pedagogiska verksamheten. Nämnden var tvungen att lösa dessa två lokalbekymmer inför höstterminen 2015. Det har också rekryterats nya rektorer till verksamheterna.

4.3.2.2 Äldreomsorg

4.3.2.2.1 Vård- och omsorgsboenden

Ekonomiskt sammandrag

Tkr	Bokslut 2013	Bokslut 2014	Budget 2015	Bokslut 2015
Intäkt	245 758	256 231	251 118	259 037
Kostnad	-248 413	-260 039	-251 118	-263 068
Nettokostnad	-2 655	-3 808	0	-4 031

Analys

Stadsdelsnämnden Öster har under 2015 producerat 387 platser på vård- och omsorgsboende. 51 av dessa platser är på vård- och omsorgsboende med hemtjänstinsatser och 336 platser är vård- och omsorgsboende med heldygnsoomsorg.

Ett omfattande arbete har bedrivits kring bemötande och värdegrund. Värdegrundsgarantier har implementerats 2015 och all personal har utbildats. All personal har också deltagit i värdegrundscirklar under ledning av samtalsledare.

Verksamheterna har under året fortsatt utvecklingsarbetet kring det sociala innehållet och aktiviteter för brukarna, såväl gemensamma som individuella, veckans alla dagar. De flesta vård- och omsorgsboenden har anställda aktivitetssamordnare.

All personal har erbjudits utbildning i palliativ, (lindrande) vård, ledd av Stadsdelsförvaltningens egna sjuksköterskor. Samtlig personal har också fått utbildning i det nya verksamhetssystemet VIVA för social dokumentation.

Nämnden har fokuserat på förbättringsarbete kring kost och måltidssituationen. På Dalsjövägen 25 har förbättringsarbetet kring måltidssituationen och miljön i restaurangen fortsatt. Ett liknande förbättringsarbete kring måltidssituationen har startat 2015 i restaurangen på Våglängdsgatan 153.

Brukarråd har erbjudits på samtliga somatiska, (kroppsligt sjuka) vård- och omsorgsboenden och anhörigråd har erbjudits på samtliga enheter för personer med demenssjukdom. Syftet är att öka inflytandet och delaktigheten i vården och omsorgen för brukarna och deras anhöriga.

Under året har märkts tilltagande svårigheter att rekrytera utbildad omvårdnadspersonal, sjuksköterskor och rehabiliteringspersonal.

Ett projekt att locka fler Prao-elever från årskurs 8 och 9 till vård och omsorg har pågått under året. Syftet har varit att genom ett förbättrat omhändertagande och ett nytt upplägg på praon i form av att eleverna fått gå bredvid både omvårdnadspersonal och andra personalkategorier såsom sjuksköterska, rehabiliteringspersonal och bredvidgång på mötesplats, väcka intresse för vårdutbildning. 23 personer har deltagit i projektet och upplevelserna är positiva såväl från de studerande som från de mottagande enheterna.

Under 2016 kommer ett arbete kring bemanning, att bemanna rätt med brukarnas behov i centrum och borttagande av delade arbetsturer för omvårdnadspersonalen, att genomföras. Arbetet med att minska sjukfrånvaron kommer också att intensifieras.

I december 2015 startade nämnden en upphandlingsprocess kring vård- och omsorgsboendet på Kapplandsgatan 8 som ska läggas ut på entreprenad.

4.3.2.2 Korttidsplatser

Ekonomiskt sammandrag

Tkr	Bokslut 2013	Bokslut 2014	Budget 2015	Bokslut 2015
Intäkt	55 199	49 101	57 164	50 357
Kostnad	-64 278	-61 223	-61 764	-57 331
Nettokostnad	-9 079	-12 122	-4 600	-6 974

Analys

Stadsdelsnämnden producerar 66 korttidsplatser, 44 platser med somatisk inriktning, varav 6 palliativa platser, och 22 platser med inriktning demens.

De palliativa platserna finns på Hulta Ängar avd. 2 och ska vara platser för palliativt syfte men även kunna utökas eller minskas utifrån behov och efterfrågan. I början av 2016 kommer Hulta Ängar att ses som en korttidsenhet och viss ombyggnation är genomförd. Förändringen genomförs i syfte att lättare kunna bemanna efter beläggning och öka samarbetet mellan all personal och olika yrkesroller.

"Demenscentrum Bodagatan 36" inrymmer två plan med korttidsplatser och ett plan med trygghetsplatser och dagverksamhet. Utemiljön är prioriterad under 2016 då anpassningar till målgruppens behov behöver göras, så att utevistelse kan vara möjligt i dagliga aktiviteter.

Det har blivit allt svårare att rekrytera omvårdnadspersonal och tillgången på vikarier har varit låg. Österpoolen kommer behöva förändra sitt arbetssätt för att kunna möta behovet av vikarier på ett bättre sätt än tidigare.

Rekrytering av hälso- och sjukvårdspersonal har blivit alltmer svår och utmanande för verksamheten då konkurrensen om dessa yrkesroller är hög mellan arbetsgivare som kommun och region. Detta har gjort att verksamheten behövt hyra in hög andel av bemanningssjuksköterskor. Hälso- och sjukvårdspersonal började i slutet av 2015 att planera och även registrera sina insatser hos patienterna i samma planeringssystem som hemtjänsten. Syftet är bland annat att få en likartad uppföljning av alla hemsjukvårdsinsatser och ökad kvalitetssäkring av att insatser blir utförda.

Beslutet att delade turer ska vara borttagna senast 2016-08-01 innebär ett stort förändringsarbete och har arbetats med under året. Ett avkortat boendena har helt tagit bort dessa delade turer och arbetet med att ta bort resterande turer på det andra korttidsboendet kommer att fortsätta under 2016.

Trygghetsplatser

Nämnden producerar trygghetsplatser för demenssjuka på Demenscentrum Bodagatan 36. Det krävs inget biståndsbeslut för komma hit utan den äldre eller dess närstående kan kontakta verksamheten direkt och boka plats. Trygghetsplatserna har haft en beläggning på 41% i snitt under året vilket innebär knappt 3 gäster /dygn. Verksamheten får fortsätta försöka nå ut med information till alla medborgare och marknadsföra att verksamheten finns.

4.3.2.2.3 Dagverksamhet

Ekonomiskt sammandrag

Tkr	Bokslut 2013	Bokslut 2014	Budget 2015	Bokslut 2015
Intäkt	1 323	2 029	5 215	3 266
Kostnad	-1 511	-2 982	-5 215	-3 745
Nettokostnad	-188	-953	0	-479

Analys

Nämnden bedriver dagverksamhet för demenssjuka på Demenscentrum Bodagatan 36.

Dagverksamheten erbjuder sedan 2015 möjlighet att komma veckans alla dagar och även på kvällstid.

Efterfrågan på dagverksamhet kvällstid och helger har under året ökat allt mer. I snitt har det kommit 9 gäster per dag under 2015, på helgerna har det den sista tiden kommit mellan 5-7 gäster.

5 Verksamhetsmätt

5.1 Fritidsverksamhet

Verksamhetsmätt	Årsutfall 2013	Årsutfall 2014	Budget 2015	Årsutfall 2015
Antal fritidsgårdar	6	6	6	6
Öppethållande timmar per vecka, fritidsgård	181	181	181	181
Öppethållande dagar per vecka	6	6	6	6

5.2 Kultur

Verksamhetsmätt	Årsutfall 2013	Årsutfall 2014	Budget 2015	Årsutfall 2015
Antal folkbibliotek	3	3	3	3
Öppethållande timmar per vecka, folkbibliotek	112	112	112	112

5.3 Skola

5.3.1 Grundskola

Verksamhetsmätt	Årsutfall 2013	Årsutfall 2014	Budget 2015	Årsutfall 2015
Antal elever från stadsdelen i grundskola	3 527	3 630	3 694	3 696
Antal individintegrerade	3	3	3	3

Verksamhetsmått	Årsutfall 2013	Årsutfall 2014	Budget 2015	Årsutfall 2015
elever från stadsdelen				
Antal egna elever i fristående skola	332	347	360	354
Antal elever i stadsdelens skolor, ej kommungemensamma specialskolor	2 920	2 991	3 067	3 090
Antal elever i åk 1-3 i stadsdelens skolor, ej kommungemensamma specialskolor	1 170	1 196	1 204	1 237
Antal elever i åk 4-6 i stadsdelens skolor, ej kommungemensamma specialskolor	1 063	1 086	1 133	1 105
Antal elever i åk 7-9 i stadsdelens skolor, ej kommungemensamma specialskolor	687	709	730	748
Total produktionskostnad per elev i stadsdelens skolor, exkl skolskjutsar, kr	85 338	89 228	87 223	89 605
Kostnad för administration per elev i stadsdelens skolor, kr	6 935	7 833	6 168	6 727
Kostnad för skolmåltider per elev i stadsdelens skolor, kr	5 813	5 555	5 723	5 737
Kostnad för elevvård per elev i stadsdelens skolor, kr	2 921	2 933	3 936	3 864
Kostnad för lokaler per elev i stadsdelens skolor, kr	20 832	20 267	20 412	20 433
Kostnad för undervisning per elev i stadsdelens skolor, kr	40 402	43 023	41 329	43 138
Kostnad för elevassistenter per elev i stadsdelens skolor, kr	4 697	5 180	5 557	5 329
Kostnad för läromedel mm per elev i stadsdelens skolor, kr	2 839	3 467	3 157	3 472
Kostnad för skolbibliotek per elev i stadsdelens skolor, kr	899	969	941	904
Lokalyta per elev, m ²	15,82	15,45	14,8	14,95
Antal heltidslärare per 100 elever	8,1	8	7,9	8
Antal heltidslärare per 100 elever exkl. lärare i svenska som andraspråk	7,8	7,4	7,4	6,6
Antal elevvårdspersonal och elevassistenter per 100 elever	2,4	1,9	2,3	2,45

Verksamhetsmätt	Årsutfall 2013	Årsutfall 2014	Budget 2015	Årsutfall 2015
Antal egna elever med skolskjuts	486	1 495	1 170	1 217

5.3.2 Förskoleklass

Verksamhetsmätt	Årsutfall 2013	Årsutfall 2014	Budget 2015	Årsutfall 2015
Antal elever från stadsdelen i förskoleklass	413	449	452	448
Antal elever i fristående verksamhet	11	12	10	9
Antal elever i stadsdelens förskoleklasser	398	429	435	433
Total nettokostnad per elev i stadsdelens förskoleklasser	34 781	32 953	42 230	41 438
Kostnad för personal per elev i stadsdelens förskoleklasser	23 193	22 437	30 703	30 262
Kostnad för lokaler per elev i stadsdelens förskoleklasser	5 740	5 074	4 901	4 998
Övriga kostnader per elev i stadsdelens förskoleklasser	5 847	5 441	6 625	6 178
Elever per heltid pedagogisk personal	14,8	17,5	17,8	16,4

5.3.3 Obligatorisk särskola

Verksamhetsmätt	Årsutfall 2013	Årsutfall 2014	Budget 2015	Årsutfall 2015
Antal elever i särskola	44	38	36	34

5.3.4 Fritidshem

Verksamhetsmätt	Årsutfall 2013	Årsutfall 2014	Budget 2015	Årsutfall 2015
Antal placerade barn från egen stadsdel.	1 392	1 407	1 481	1 508
varav barn i fristående verksamhet	38	42	45	46
Andel placerade barn som går i förskoleklass och åk 1-3, %	78	81	75	74
Andel placerade barn som går i åk 4-6, %.	11	9	14	19
Antal producerade platser i stadsdelen	1 106	1 081	1 146	1 218
Antal inskrivna barn i stadsdelen	1 336	1 338	1 418	1 508

Verksamhetsmätt	Årsutfall 2013	Årsutfall 2014	Budget 2015	Årsutfall 2015
Bruttokostnad per heltidsbarn, kr	35 831	40 163	38 086	36 509
Kostnad för personal per heltidsbarn, kr	26 010	30 065	28 293	27 319
Kostnad för lokaler per heltidsbarn, kr	4 566	4 425	4 117	3 972
Övriga kostnader per heltidsbarn, kr	5 254	5 672	5 676	5 218
Inskrivna barn per heltid pedagogisk personal	21,4	21,3	22,5	23,8

5.4 Förskola

5.4.1 Förskola

Verksamhetsmätt	Årsutfall 2013	Årsutfall 2014	Budget 2015	Årsutfall 2015
Antal placerade barn från egen stadsdel	1 944	2 017	2 070	2 085
varav barn i fristående verksamhet	82	96	90	111
varav barn i pedagogisk omsorg i stadsdelen	5	4	4	4
varav barn i enskild pedagogisk omsorg	2	4	5	10
Andel placerade egna barn i förskoleverksamhet, %	88	91	88	87
varav andelen placerade egna barn i förskola, %	88	91	88	87
varav andelen placerade egna barn i pedagogisk omsorg, %	0	0	0	0
Antal producerade platser i stadsdelen.	1 432	1 475	1 535	1 507
Antal inskrivna barn i stadsdelen.	1 861	1 926	1 981	1 940
Bruttokostnad per heltidsbarn, kr.	131 968	135 754	142 476	144 203
Kostnad för personal per heltidsbarn, kr.	96 526	97 362	106 548	103 771
Kostnad för lokaler per heltidsbarn, kr.	20 104	19 986	20 904	21 255
Övriga kostnader per heltidsbarn, kr.	15 339	18 407	15 025	19 177
Inskrivna barn per heltid pedagogisk personal.	6	6	5,7	5,5

5.4.2 Pedagogisk omsorg, upp till 5 år

Verksamhetsmätt	Årsutfall 2013	Årsutfall 2014	Budget 2015	Årsutfall 2015
Antal inskrivna barn i stadsdelens pedagogiska omsorg, upp till 5 år	5	4	4	4

5.4.3 Öppna förskolor

Verksamhetsmätt	Årsutfall 2013	Årsutfall 2014	Budget 2015	Årsutfall 2015
Öppethållande timmar per vecka	40	37	37	37
Antal öppna förskolor	2	2	2	2

5.5 Individ- och familjeomsorg för barn och ungdomar

5.5.1 Barn och ungdom 0-20 år

Verksamhetsmätt	Årsutfall 2013	Årsutfall 2014	Budget 2015	Årsutfall 2015
Antal aktualiserade barn och ungdomar	595	610	640	733
Andel aktualiserade av totala antalet 0-20-åringar, %	7	6,8	7,2	8,3

5.5.2 Öppenvård

Verksamhetsmätt	Årsutfall 2013	Årsutfall 2014	Budget 2015	Årsutfall 2015
Antal barn/ungdomar som är föremål för individuellt behovsprövade öppna insatser	227	241	225	302
Genomsnittlig nettokostnad per barn/ungdom i individuellt behovsprövade öppna insatser.	52 748	71 291	55 116	66 135

5.5.3 Familjehem

Verksamhetsmätt	Årsutfall 2013	Årsutfall 2014	Budget 2015	Årsutfall 2015
Antal placerade barn/ungdomar,	58	60	55	50
Antal vård dygn per placerad	267	262	260	228

Verksamhetsmätt	Årsutfall 2013	Årsutfall 2014	Budget 2015	Årsutfall 2015
Nettokostnad per vård dygn, kr	662	816	832	1 246

5.5.4 Institutioner för 0-12-åringar

Verksamhetsmätt	Årsutfall 2013	Årsutfall 2014	Budget 2015	Årsutfall 2015
Antal placerade barn/ungdomar	10	1	3	3
Antal vård dygn per placerad.	8	55	90	42
Nettokostnad per vård dygn, kr.	8 342	4 460	7 504	9 881

5.5.5 Institutioner för 13-20-åringar

Verksamhetsmätt	Årsutfall 2013	Årsutfall 2014	Budget 2015	Årsutfall 2015
Antal placerade barn/ungdomar.	29	23	23	21
Antal vård dygn per placerad,	144	189	180	116
Nettokostnad per vård dygn, kr,	3 955	2 948	3 200	4 484

5.6 Äldreomsorg

5.6.1 Insatser i ordinärt boende

Verksamhetsmätt	Årsutfall 2013	Årsutfall 2014	Budget 2015	Årsutfall 2015
Antal brukare med hemtjänst, över och under 65 år	689	757	850	806
varav brukare över 65 år	648	700	810	763

5.6.2 Utförd tid

Verksamhetsmätt	Årsutfall 2013	Årsutfall 2014	Budget 2015	Årsutfall 2015
Total utförd tid i egen regi hos brukare, timmar	101 865	107 046	110 000	101 955
Tid som utförs av extern utförare hos brukare enligt hemtjänstvalet, timmar	32 590	37 577	35 000	47 314
Brukartid, %	59,7	53,8	65	53
Bruttokostnad per utförd timma hos brukare interna	558	572	536	605

Verksamhetsmätt	Årsutfall 2013	Årsutfall 2014	Budget 2015	Årsutfall 2015
utförare, kr				

Total utförd tid i egen regi avser brukare över 65 år.

5.6.3 Matdistribution

Verksamhetsmätt	Årsutfall 2013	Årsutfall 2014	Budget 2015	Årsutfall 2015
Antal personer med matdistribution	267	176	200	159
varav antal personer med kyld mat	251	176	200	159
varav antal personer med varm mat	16	0	0	0

5.6.4 Vård- och omsorgsboende med hemtjänst

Verksamhetsmätt	Årsutfall 2013	Årsutfall 2014	Budget 2015	Årsutfall 2015
Antal köpta platser.	54	50	55	49
Antal producerade platser (lägenheter) i egen stadsdel.	51	51	51	51

5.6.5 Vård- och omsorgsboende med heldygnsomsorg

Verksamhetsmätt	Årsutfall 2013	Årsutfall 2014	Budget 2015	Årsutfall 2015
Antal köpta platser	187	176	181	177
Antal producerade platser (lägenheter) i egen stadsdel	336	336	336	336
Antal entreprenadplatser	0	0	0	
Antal icke boråsare på vård- och omsorgsboende	24	21	26	

5.6.6 Korttidsvård

Verksamhetsmätt	Årsutfall 2013	Årsutfall 2014	Budget 2015	Årsutfall 2015
Antal producerade korttidsplatser	88	66	66	66
Antal belagda dygn med korttidsvård	24 914	19 766	22 886	18 558
Bruttokostnad per vårddygn, kr	2 874	2 848	2 465	2 851
Antal köpta dygn med korttidsvård, för egna stadsdelsinvånare	7 773	7 721	5 475	7 042

Verksamhetsmätt	Årsutfall 2013	Årsutfall 2014	Budget 2015	Årsutfall 2015
Antal personer från stadsdelen med korttidsvård	239	202	185	240
Antal dygn per person med korttidsvård	33	38	29	29

5.6.7 Övrigt

Verksamhetsmätt	Årsutfall 2013	Årsutfall 2014	Budget 2015	Årsutfall 2015
Trygghetstelefoner	796	1 085	840	918
Antal hemvårdsbidrag	83	62	65	48

5.7 Egen organisation

Verksamhetsmätt	Årsutfall 2013	Årsutfall 2014	Budget 2015	Årsutfall 2015
Andel personer som har heltidsanställningar.		96,8	100	96,9

6 Investeringar

Investeringsprojekt

Tkr	Godkänd utgift	Utgift tom 2014	Utgift 2015	Återstår
Förskola Kransmossen, inventarier	1 000			1 000
Förskola Brämhult, inventarier	1 000			1 000
Bodaskolan etapp 2, inventarier	1 500			1 000
Stadsdelskontor, inventarier	1 000			1 000
Kommungemensam träffpunkt, inventarier	3 300			1 000
Vård- och omsorgsboende, taklyftar	700			1 000
	8 500			6 000